

MARTS 2020
NUMMER 1

SIGNATUR

INSPI

s. 27–42 /

s. 22 /

ESG-NØGLETAL

Historien bag de 15 varme
nøgletal

s. 44 /

NYTTIGE NETVÆRK

Revisorer har de bedste
forudsætninger for networking

s. 54 /

DANICA PRISEN: NU MED SKAT

Skatte-afhandlinger kan nu komme
i betragtning til Danica Prisen

/ TEMA S. 8-19

Revisionspligt?

Virksomhederne har brug for den legitimitet, det giver, at have en revisor inde over ens regnskab, påpeger direktør i Dansk Erhverv, Brian Mikkelsen

s. 9 /

DANSKE
REVISORER
FSR*

Sæt dig i førersædet til fremtiden

Bliv kontaktet af
A-teamet

Brug digitale værktøjer til at
automatisere og effektivisere
dit revisionsarbejde

e-conomic er en del af Visma, der er en af Europas førende softwarevirksomheder. Med skræddersyede, digitale løsninger, hjælper Visma hver dag små og store virksomheder med at skabe en effektiv og succesfuld forretning. Det er det, vi brænder for.
www.e-conomic.dk

INDHOLD

s. 20 /

TID TIL BÆREDYGTIGHED

Vi skal hjælpe de små og mellemstore virksomheder mod en bæredygtig udvikling, mener bestyrelsesformanden i Beierholm.

s. 24 /

SPOT PÅ HELE DANMARKS DBU

Per Gunslev sætter spot på DBU, hvor udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision indgår i påtegningen.

s. 48 /

OK AT PRIORITERE PRIVATLIVET HØJT

Hos revisionshuset Tal & Tanker får partnerne ikke ekstra løn for overarbejdstimer. Vi sigter mod, at alle arbejder 40 timer om ugen.

s. 04 / Leder
Revisor er garant for ordentlighed og pålidelighed

s. 06 / Faglig hotline
Læs om aktuelle spørgsmål og svar fra FSR – danske revisors faglige hotline.

s. 09 / Dobbeltinterview
De to foreningsdirektører Brian Mikkelsen og Charlotte Jepsen krydser klinger.

s. 12 / Valide data er alfa og omega
Risikoen stiger, når vi skal vurdere ikke-validerede data, siger bankdirektør Bjarne Larsen.

s. 18 / Barometer
Over halvdelen af selskaberne fravælger revision.

s. 20 / Beierholm og bæredygtighed
Nu kaster Beierholm sig ind i klimakampen.

s. 22 / De 15 ESG-nøgletal
Nasdaq, Finansforeningen og FSR – danske revisorer har nøglen til ESG-rapportering.

s. 24 / Usædvanlige regnskaber
Denne gang retter Per Gunslev fokus mod DBU.

s. 28 / INSPI
De nye hvidvaskeregler.

s. 31 / INSPI
Udtagningsmoms: Pas på med nye ejendomme.

s. 32 / INSPI
Beskatning af fri bil.

s. 36 / INSPI
Indførelse af sælgerpantebrevsmodel betyder lettere generationsskifte af landbrug.

s. 38 / INSPI
Momsmaessig håndtering af en kædetransaktion.

s. 40 / INSPI
Pas på ikke at brænde fingrene på momsreglerne i Norge.

s. 44 / Sort bælte i networking
Revisorer har de bedste forudsætninger for at danne værdifulde netværk.

s. 48 / Tal & Tanker om work/life balance
Det jyske Revisionshus Tal & Tanker prioriterer, at alle har plads til et privatliv.

s. 52 / Medlemsnyt
Nye samarbejdsaftaler og Danica Prisen med skat.

s. 56 / Det Runde Portræt
Stig Enevoldsen fylder 70 år den 7. april 2020.

VED CHARLOTTE JEPSEN, ADM. DIREKTØR, FSR – danske revisorer

Revisor er garant for ordentlighed og pålidelighed

Revisorbranchen arbejder for et sundt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Branchen er storleverandør af tillidsydelser. Revisorerne er derved garant for ordentlighed og pålidelighed i dansk erhvervsliv.

Det er i det lys, at man skal se diskussionerne om revisionspligten. Revision af danske virksomheder er med til at styrke tilliden til disse. Netop de mange sager om skattesnyd og svindel har været med til at trykke tilliden til dansk erhvervsliv. En analyse fra efteråret 2019 viser, at en stor del af befolkningen tvivler på, at virksomhederne overholder reglerne og betaler den skat, de skal. Det er ikke holdbart. Det skader virksomhedernes omdømme, det underminerer konkurrenceevnen hos de mange ærlige og loyale virksomheder, og det truer opbakningen til den danske samfundsmodel.

Revision er derfor ikke en omkostning og byrde for virksomhederne. Revision giver legitimitet, og det sender et signal til omverdenen om *“orden i pennalhuset”*, at der er en revisor inde over regnskabet. Revision tilfører værdi – både til den enkelte virksomhed og samfundet som helhed.

Det synspunkt bakker både Dansk Erhvervs adm. direktør, Brian Mikkelsen og bankdirektør i Sydbank, Bjarne Larsen op om i interviews i dette magasin. Brian Mikkelsens fokus er naturligt på virksomhedernes omdømme og lige konkurrencevilkår, mens Bjarne Larsen er optaget af, at virksomhedernes regnskabsdata har en høj kvalitet. *“Den eksterne, uvildige kontrol af regnskaberne, som revisorerne udfører, forhøjer validiteten”*, lyder budskabet. Er regnskabet ikke revideret, er der større usikkerhed om tallene, og det afspejler sig i låneomkostningerne og adgangen til finansiering.

Med alle disse indlysende fordele kan det undre, at politikerne i sin tid begav sig ud på rejsen med at lempe revisionspligten. Man har givet vis været forblændet af løfter om færre byrder til erhvervslivet. Samtidig har der ikke været opmærksomhed omkring bagsiden af medaljen, nemlig den manglende skattekontrol, som betyder, at statskassen hvert år mangler indtægten for 14 milliarder kroner fra især de mindre virksomheder.

Lempelsen af revisionspligten har medført, at over halvdelen af selskaberne har fravalgt revision, og hver femte har helt fravalgt revisor. Med en skattekontrol, som fortsat er stort set fraværende, er der en risiko for, at det frister svage sjæle og virksomhedsejere med ondt i økonomien. Går den, så går den, og uden revision og revisor går det meget lettere med at snyde.

Derfor er vores opfordring til politikerne at rulle revisionspligten helt eller delvist tilbage. Det vil øge tilliden til dansk erhvervsliv. Det vil skæppe i statskassen. Og det vil understøtte opbakningen til den danske samfundsmodel.

God læselyst.

Charlotte Jepsen
Adm. direktør

FSR – danske revisorer ønsker 56 nye statsautoriserede revisorer tillykke

Tillykke med eksamen til de nye statsautoriserede revisorer. I har gennemført en af de hårdeste uddannelser og kan nu som offentlighedens tillidsrepræsentant skrive under på virksomhedernes regnskaber. Med adelsmærker som uafhængighed, integritet og professionel skepsis er I med til at sikre tillid og ansvarlighed i private og offentlige virksomheder. Tillid er netop det usynlige brændstof, der gør Danmark konkurrencedygtig, og det er et af revisorbranchens bidrag til økonomisk vækst i danske virksomheder og samfundet generelt.

Brian Bay	Addere Revision	Steffen Michael Bach	EY København
Tommy Myllerup Schmidt	BDO Kolding	Lasse Poulsen	EY Aabenraa
Annika Raunholt	BDO København	Daniel Castiblanco Jakobsen	INFO:REVISION
Nicolai Tobias Visti Pedersen	BDO København	Özgür Atan	INFO:REVISION
Martin Guldberg	BDO Aarhus	Katrine Gybel	KPMG
Mette Elmann Johansen	Beierholm Roskilde	Emil Lagstrøm	Piaster Revisorerne
Martin Odum Madsen	Beierholm Aalborg	Kaspar Hartmann-Petersen	Piaster Revisorerne
Jes Vestergaard	Beierholm Aarhus	Hans Baunsgaard Eskildsen	PwC Esbjerg
Anders Kloster Rasmussen	Blicher Revision & Rådgivning	Gorm Koldste	PwC Herning
Rasmus Rolighed Asmussen	Crowe	Lasse Babiel Vilhelm	PwC Hillerød
Mads Anker Jensen	Dansk Revision Randers	Thomas Green Knudsen	PwC Holstebro
Jens Serup	Deloitte København	Annika Søndergaard Nielsen	PwC København
Simon Boye Andersen	Deloitte København	Casper Larsen	PwC København
Martin Skov Nielsen	Deloitte Odense	Daniel Warming Mogensen	PwC København
Jesper Engelbreth Elkjær	Deloitte Silkeborg	Gösta Gauffin	PwC København
Rasmus Villadsen Madsen	Deloitte Silkeborg	Mads Haugeland Albrechtsen	PwC København
Thomas Simoni Mortensen	Deloitte Aalborg	Frederik Geer Harvest	PwC København
Brian Charles Bennike-Schmidt	Deloitte Aarhus	Simon Daniel Jensen	PwC Ringsted
Chris Middelhede	Deloitte Aarhus	Kasper Olesen	PwC Aarhus
Thomas Viskum T. Jensen	Deloitte Aarhus	Linda Højland	PwC Aarhus
Jakob Lund	Ecomentor	Allan Galsgaard	Revision Limfjord
Nikolai Holm Pedersen	EY Aarhus	Jacob Thomas U. Klinkby	Revisor-Team
Simon Møller Laursen	EY Aarhus	Simon Nordlie	Røde Kors
Anders Hoberg Hedegaard	EY København	Jesper Rosenvinge	Sønderjyllands Revision
Morten Østerkjærhus	EY København	Thomas Brun Kaysen	Tranberg

VED JAN BRØDSGAARD & LOUISE NELLEMANN FSR – danske revisorer

Digital underskrift på stiftelsesdokument

Jeg har assisteret en kunde med at stifte et nyt selskab med ønsket retsvirkningsdato den 3. februar 2020. Stiftelsesdokumentet er dateret den 3. februar 2020 og er efterfølgende underskrevet med digital signatur den 6. februar 2020. Erhvervsstyrelsen har afvist at registrere stiftelsen, da styrelsen ikke mener, at stiftelsesdokumentet er underskrevet rettidigt. Er det korrekt?

Ja, det er korrekt. Stiftelsen af et selskab har retsvirkning fra datoen for stiftelsesdokumentets underskrift eller den senere dato, som er anført i stiftelsesdokumentet, jævnfør selskabslovens § 40, stk. 3. Da stiftelsesdokumentet først er underskrevet den 6. februar, kan retsvirkningen således tidligst indtræde denne dato. Dette gælder også, når underskriften er digital. Af stiftelsesdokumentet fremgår imidlertid, at retsvirkningsdatoen skal være den 3. februar. På grund af denne uoverensstemmelse kan Erhvervsstyrelsen ikke registrere stiftelsen, jævnfør selskabslovens § 15, stk. 1. •

Revisor skal indberette, hvis en reel ejer ikke er korrekt registreret

Kan det virkelig være rigtigt, at revisorer skal indberette til myndighederne, hvis vores selskabskunder ikke ajourfører registeret over reelle ejere?

Det korte svar er ja. Selskabets revisor har fremover pligt til at indberette eventuelle uoverensstemmelser til myndighederne, hvis revisor bliver bekendt med, at registreringerne af de reelle ejere ikke svarer til de faktiske forhold. Indberetningspligten fremgår af hvidvasklovens § 15a. Indberetningen skal ske via Virk Indberet og skal ske hurtigst muligt, efter at revisor konstaterer uoverensstemmelsen, medmindre selskabet straks retter op på registreringerne, når revisor påpeger uoverensstemmelsen. En indberetning indebærer ikke en mistanke om hvidvask og skal derfor ikke hemmeligholdes for kunden. Bemærk også det præciserede krav i selskabslovens § 58a, hvor det fremgår, at selskabet mindst en gang om året skal undersøge, om der er ændringer i forhold til de registrerede oplysninger. Resultatet af den årlige undersøgelse skal som noget nyt fremlægges på det møde, hvor ledelsen godkender årsrapporten.

Formålet med de nye pligter for ledelse og revisor er at sikre korrekte registreringer i det offentlige register. •

Stemmerettigheder i en revisionsvirksomhed

Vi vil gerne optage en af revisionsvirksomhedens medarbejdere i partnerkredsen, men hun er ikke godkendt revisor. Vi vil gerne overdrage 20 procent af stemmerettighederne. Kan vi det?

Ja, det kan I godt, men I skal være opmærksomme på, at majoriteten af stemmerettighederne (ikke at forveksle med ejerandele) i revisionsvirksomheder altid skal tilhøre godkendte revisorer. Det er i øvrigt en betingelse, at medarbejderen har sin hovedbeskæftigelse i revisionsvirksomheden, samt at stemmerettighederne ejes personligt – og ikke via et holdingselskab – hvis ejerandelen overstiger 10 procent.

Andre fysiske og juridiske personer end godkendte revisorer og medarbejdere kan besidde op til 10 procent af stemmerettighederne.

Læs mere i revisorlovens § 13 og kommentarerne hertil. •

Revisionspåtegninger i en statsautoriseret revisionsvirksomhed

En registreret revisor ønsker at underskrive revisionspåtegninger og erklæringer om udvidet gennemgang i regi af en statsautoriseret revisionsvirksomhed. Må hun det?

Ja, hvis hun er valgt personligt.

Revisionspåtegninger og erklæringer om udvidet gennemgang skal underskrives af den eller de revisorer, der er valgt til at udføre opgaven. Hvis en statsautoriseret revisionsvirksomhed er valgt som revisor for en virksomhed, skal revisionsopgaven overdrages til en statsautoriseret revisor.

Hvis en statsautoriseret revisionsvirksomhed ønsker, at ansatte registrerede revisorer skal afgive revisionspåtegninger eller erklæringer om udvidet gennemgang, må revisionsvirksomheden enten undlade at kalde sig statsautoriseret revisionsvirksomhed (for eksempel godkendt revisionsvirksomhed) eller sikre, at de registrerede revisorer bliver valgt personligt.

Læs mere i Erhvervsstyrelsens erklæringsvejledning. •

ER DIN KAPITALFORVALTER KEDELIG NOK?

Der er noget nærmest naturstridigt i at vælge den kedelige løsning. Men lige i forbindelse med kapitalforvaltere giver det faktisk ret god mening at gøre netop dét. Her kan du med fordel gå efter en kapitalforvalter, som opererer med en langsigtet strategi i stedet for her-og-nu-investeringer, modefænomener og selskaber, der stiger eksplosivt – for at falde kort tid efter.

Eller sagt med andre ord: God kapitalforvaltning handler ikke om at få dit blod til at rulle, men om at give dig ro i maven. Det er den filosofi, vi følger år efter år ved at holde fast i den samme investeringsstrategi, udvælge aktiverne med omhu, sprede risikoen både på brancher, geografi og de enkelte investeringer, gardere os mod det uventede – og ved at tillægge Plan B mindst lige så stor betydning som Plan A. Og det har vist sig at virke overordentligt godt.

Vores langsigtede tilgang til investeringer sikrer nemlig ikke kun ro, stabilitet og god nattesøvn. Den sikrer også et rigtigt godt udbytte til vores kunder. Ja, faktisk er det så godt, at vi ligger i top igen og igen, når det handler om at bevare og øge formuer på længere sigt – også efter alle omkostninger.

Så længe vi lykkes med det, har vi intet problem med, at der findes kapitalforvaltere med langt mere kulør end os. Dem, som køber og sælger i ét væk, vælger de kortsigtede, risikofyldte løsninger – og tilbyder et helt andet spændingsniveau. Men det er op til dig: Du skal ikke vælge os, hvis du vil have mere drama i hverdagen, du skal vælge os, hvis du vil have mere overskud.

MERE OVERSKUD. MINDRE SPÆNDING.

FORMUE | PLEJE

Temanummer om revisionspligten

I dette temanummer af SIGNATUR sætter vi fokus på revisionspligten. FSR – danske revisorer har en målsætning om at få skabt lydhørhed for en bedre balance imellem, at det skal være let at drive virksomhed, og at der skal være en bedre kontrol med, hvad der foregår i virksomhederne. I den forbindelse har foreningen tidligere fremsat fire forslag til at finde denne balance. Disse forslag lyder i overskriftsform:

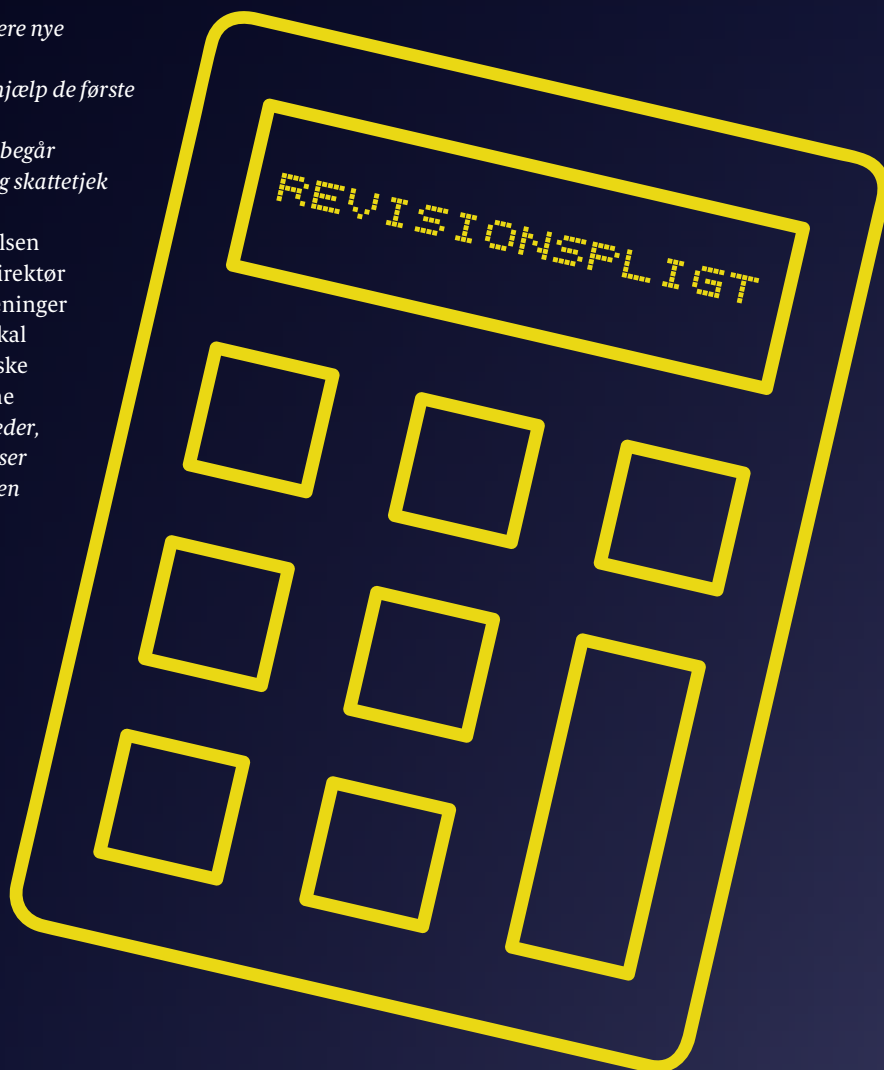
1. Virksomheder med fem-otte millioner kroner i omsætning skal have en revisorpåtegning på årsregnskabet
2. Virksomheder uden revisor skal have skattekontrol – flere nye kontrolressourcer til skattevæsenet
3. Nystiftede virksomheder skal komme ordentligt i vej – hjælp de første tre år, det vil sige krav om assistance på årsregnskaber
4. Virksomheder, der bevidst snyder eller gentagne gange begår mange fejl skal af myndighederne pålægges et moms- og skattetjek

Administrerende direktør i Dansk Erhverv, Brian Mikkelsen forklarer i et helt nyt dobbeltinterview med foreningsdirektør Charlotte Jepsen fra FSR – danske revisorer, at de to foreninger har indgået en ny samarbejdsaftale, som blandt andet skal styrke den politiske indsats på en række erhvervspolitiske områder, herunder digitalisering og CSR. Om revisorerne siger Brian Mikkelsen: *“Der er en pointe i, at de virksomheder, der er medlemmer hos os, er afhængige af god revision. Jeg ser ikke sådan på det, at god revision er en omkostning. Det er en hjælp”.*

“Vi er ikke fans af de senere års lovændringer, hvor man har forsøgt at løsne op for revisionspligten. Hvis det, vi modtager, ikke er revideret, tillægger vi det ikke lige så stor værdi”. Sådan lyder ordene fra bankdirektør Bjarne Larsen i Sydbank i et andet interview.

I Barometeret bringer vi desuden en analyse, som viser, at mere end halvdelen af selskaber fravælger revision. Når over 50 procent af selskaberne fravælger revision, mistes et stort antal anmærkninger. Et estimat viser, at der minimum er 11.000 mistede anmærkninger i 2018.

Du kan læse om temaet på siderne 9-19

DANSK ERHVERV OG FSR – DANSKE REVISORER FEJRRER SØLVBRYLLUP

FSR – danske revisorer og Dansk Erhverv har efter 25 års samarbejde fået papir på forholdet. De to organisationer vil bakke hinanden op i den politiske interessevaretagelse og sammen arbejde for, at dansk erhvervsliv får en god business case og bliver frontløber på den grønne omstilling. Med til den fælles opgave hører også at sætte en stopper for det mindretal af virksomheder, der snyder i skat, siger de administrerende direktører i de to organisationer, Brian Mikkelsen og Charlotte Jepsen.

Tekst / **Marianne Bom,**
freelancejournalist, Publicer.dk
Foto / **Christina Yoon Petersen,**
FSR – danske revisorer

Brian Mikkelsen ankommer i frisk trav med en cykelhjelm i hånden. Charlotte Jepsen giver et kram. Der bliver hældt vand i glassene, og så er det jævnaldrende makkerpar, de to administrerende direktører i Dansk Erhverv og FSR – danske revisorer, klar til at forklare, hvad pointen er med, at de to organisationer har indgået en samarbejdsaftale.

“Vi har jo sølvbryllup, Charlotte,” udbryder Brian Mikkelsen, og Charlotte Jepsen smiler og nikker.

FSR – danske revisorer har været medlem af Dansk Erhverv i 25 år. Nu er forholdet mod-

net, og kravene fra omgivelserne vokset så meget, at der med virkning fra 1. januar 2020 er kommet papir på, at FSR – danske revisorer nu både er medlem og strategisk samarbejdspartner. De to organisationer vil hjælpe hinanden med at få politisk ørenlyd i Danmark og Bruxelles.

“Vi lever i en tid, hvor der er mange dagsordener, der skal håndteres og mange stemmer i debatten. Hvis man vil sætte et synligt aftryk, er det vigtigt at have en stærk samarbejdspartner. Når vi kigger 25 år tilbage, var der tre revisorforeninger. Nu er der en. Der er ingen tvivl om, at den konsolidering, man ser alle steder i erhvervslivet, ser man også i foreningsverdenen. Det er vigtigt for gennemslagskraften, at man finder de rigtige alliancepartnere. I forhold til erhvervspolitik er Dansk Erhverv et naturligt valg for FSR – danske revisorer. Det styrker vores muligheder for at sætte fingeraftryk på den politiske dagsorden,” siger Charlotte Jepsen.

FSR – danske revisorer og Dansk Erhverv vil bakke hinanden politisk op i forhold til alle dagsordener, der påvirker revisorers og virksomheders virke. Der vil blive lavet fælles analyser med en årlig fælles økonomisk analyse som fast tilbagevendende aktivitet. Der vil også blive afholdt fælles konferencer og events ud over det allerede veletablerede samarbejde om den årlige Corporate Social Responsibility-konference med overrækelse af FSR – danske revisorers CSR Pris i en altid fyldt børssal.

Organisationerne supplerer hinanden
Hvad er egentlig jeres fælles arena?

“Grundlæggende har vi den fælles agenda, at vi ønsker et stærkt erhvervsliv med gode konkurrencevilkår. Virksomhederne skal være underlagt en regulering, som er agil og kan tilpasse sig, når tingene ændrer sig udefra, og der skal være et minimalt tryk af administrative

Der er ingen tvivl om, at den konsolidering, man ser alle steder i erhvervslivet, den ser man også i foreningsverdenen. Det er vigtigt for gennemslagskraften, at man finder de rigtige alliancepartnere.

Charlotte Jepsen
Adm. dir. FSR – danske revisorer

byrder. Vores aktie i det her er, at revisorbranchen er storleverandør af tillidsydelser, og på den måde er revisorerne garant for ordentlighed og regelretted i dansk erhvervsliv – og det er jo også en målsætning i Dansk Erhverv. Men det er vores særlige rolle at sikre, at det, som virksomhederne fortæller om sig selv, om deres finansielle vilkår og økonomiske situation, bliver retvisende,” siger Charlotte Jepsen, og Brian Mikkelsen fortsætter:

“Vi komplementerer hinanden perfekt. Man har jo i FSR – danske revisorer en dyb, dyb faglig viden, og man er god til at forvalte de interesser, som revisorerne har. Jeg er enig med det, Charlotte siger om erhvervspolitikken, og dér, hvor vi desuden kan hjælpe hinanden, er på de store dagsordener som digitalisering, Corporate Social Responsibility og hele klimadagsordenen. Med den muskelstyrke, vi sammen har, kan vi sætte et større aftryk. FSR – danske revisorer gør det smadder godt på sit felt, og så kan vi hjælpe med den store makrodagsorden,” siger Brian Mikkelsen og fortsætter:

“Der ligger også en pointe i, at de virksomheder, der er medlemmer hos os, er afhængige af god revision. Jeg ser ikke sådan på det, at god revision er en omkostning. Det er en hjælp. Vi er interesserede i, at vi har en stærk revisorbranche, som er fremme i skoene for eksempel med rådgivning om digitalisering.”

Hvor selektive er Dansk Erhverv med at indgå politiske partnerskaber?

“Vi indgår ikke partnerskaber med hvem som helst. Når vi gør det med FSR – danske revisorer, er det jo, fordi jeg kan se, at det er til gavn for dansk erhvervsliv med den styrke, som foreningen har. Jeg opfatter samarbejdet som ‘win win.’”

Charlotte Jepsen tilføjer, at Dansk Erhverv supplerer FSR – danske revisorer godt med

sit arbejde for en stærk erhvervsøkonomi. Når det gælder digitalisering, regelefterlevelse, klima og CSR, understøtter de to organisationer også hinanden godt:

“På de områder er revisorbranchen i højere grad nede i maskinrummet og kan være med til at levere nogle af de grundpiller, som den mere brede erhvervspolitik skal bygge på.”

Stærke revisorer – stærkt erhvervsliv

Som det høres her ved mødebordet, tegner de to direktører et billede af et fortrinligt samarbejde. Revisorerne er i maskinrummet, Dansk Erhverv med udsynet på dækket og begge parter ved roret på broen. Er der slet ikke noget, de er uenige om?

Efter en lille tænkepause kommer der en pustelyd fra Brian Mikkelsen:

“Pssss...Nu har jeg jo ikke været nede i petiessen hos Charlotte, men alle de dagsordener, jeg hører Charlotte og hendes folk tale om, dem støtter vi da. Vi mener, at jo bedre revisorer, vi har i Danmark, desto bedre er det for dansk erhvervsliv, for de er jo meget tætte rådgivere... Jeg kan ikke se, at vi er uenige om noget. Det kan godt være, at der er noget, men jeg har ikke set det.”

“Sådan oplever jeg det også,” tilslutter Charlotte Jepsen sig. “Når det går godt i dansk erhvervsliv, så går det godt i revisorbranchen, og når det går dårligt i dansk erhvervsliv, så er revisorbranchen der også til at hjælpe til med omstillingen.”

Umiddelbart efter viser der sig nu en mindre detalje, hvor der stadig er plads til forhandling. Det er, da vi taler om, hvad der er at vinde for medlemmerne ved partnerskabet. De to direktører forklarer først samstemmende, at medlemmerne vil have gavn af en stærk fælles lobbyindsats og af, at de to or-

ganisationer deler specialviden med hinanden. Desuden kan Dansk Erhverv have gavn af, at flere FSR-medlemmer melder sig ind og får glæde af den rådgivning om juridiske og arbejdsretlige forhold, som Dansk Erhverv kan give, og som FSR ikke tilbyder. Men da vi taler om kontingentet, opstår der et øjeblik forvirring.

Ifølge aftalen er kontingentet hos Dansk Erhverv til forhandling, hvis FSR-medlemmer vælger ‘Full-Service- eller Arbejdsgivermedlemskab’. På moderne dansk vil de fleste kalde det en ‘mulighed for rabat’, men så langt vil Brian Mikkelsen ikke gå:

“Rabat? Det tror jeg ikke, vi giver,” siger han.

Det er så hans forhandlingsoplæg. Men revisorerne har altså lov at spørge.

Stop snyd med skat

Fra det mikroøkonomiske perspektiv zoomer samtalen ud til det danske samfund. I den kommende tid er der politiske forhandlinger om, hvordan det stigende skattegab kan reduceres. Bagtæppet for forhandlingerne er, at der ifølge Skatteministeriet hvert år mangler 14 milliarder kroner i statskassen, som virksomhederne burde have betalt i skat og moms. Det er navnlig virksomheder med en årlig omsætning på under ti millioner kroner, der ikke betaler.

Det er helt uacceptabelt, mener både Brian Mikkelsen og Charlotte Jepsen. Det er med til at underminere konkurrenceevnen hos ærlige virksomheder. Det skader erhvervslivets omdømme, og det truer opbakningen til den danske samfundsmodel, hvor danskerne får velfærd til gengæld for et højt skattetryk.

Kan virksomhedernes manglende betalinger hænge sammen med, at der er lempet for meget på revisionspligten for mindre virksomheder?

Charlotte Jepsen:

“Regelefterlevelsen på skatteområdet er i hvert fald svækket. Cirka 10 procent af virksomhederne snyder bevidst i skat, og analyser viser, at regelefterlevelse er tæt korreleret med, om virksomhederne bruger revisor eller ikke gør. Heldigvis betaler langt de fleste virksomheder, hvad de skal i skat og har orden i penaltet, ”

Charlotte Jepsen og Brian Mikkelsen mødtes hos statsautoriseret revisionspartnerselskab Beierholm i Søborg til en samtale om perspektiverne i den nye samarbejdsaftale mellem FSR – danske revisorer og Dansk Erhverv.

men de konkurrerer jo ikke på lige vilkår med de virksomheder, der snyder.”

Derfor foreslår FSR – danske revisorer, at mindre virksomheder med en årlig omsætning fra fem til otte millioner kroner igen skal have pligt til at have revisorøjne på deres regnskab. Ifølge FSR – danske revisorer kan politikerne formentlig fremover nøjes med at kræve en assistanceerklæring, hvor revisor erklærer at have hjulpet med at opstille regnskabet. Det giver mindre omkostninger for virksomhederne og formentlig samme effekt, siger Charlotte Jepsen.

“Der er analyser, der viser, at den regelefterlevelse og korrekthed, der er i regnskabet, ikke afhænger så meget af, om der er sket en egentlig revision eller revisor har bistået med at opstille regnskabet. Det handler mere om, at der har været en revisor ind over. Hvis man kan få nogle korrekte regnskaber og en bedre regelefterlevelse på skatteområdet ved at pålægge et antal virksomheder, at de skal bruge en revisor, så synes vi, at det er værd at overveje. Det har vi anbefalet den tidligere regering og også den nuværende,” siger Charlotte Jepsen.

“

Der ligger en pointe i, at de virksomheder, der er medlemmer hos os, er afhængige af god revision. Jeg ser ikke sådan på det, at god revision er en omkostning. Det er en hjælp.

Brian Mikkelsen
Adm. dir. Dansk Erhverv

“Langt de fleste virksomheder har orden i tingene, men det er foruroligende, at 10 procent snyder i skat, og at der mangler 14 milliarder i skatte- og moms-indtægter hvert år.

Brian Mikkelsen, adm. dir. Dansk Erhverv

Brian Mikkelsen bakker op om FSR – danske revisorers forslag til bedre regelefterlevelse i virksomhederne (se boks). Dog med det forbehold, at han gerne vil vide mere, før han tilslutter sig den foreslåede grænse på fem til otte millioner kroner i omsætning for at kræve en assistanceerklæring.

“Lad os prøve at se det hele fra en helikopter. I de seneste år har der været en tendens til stigende mistillid til virksomhederne. Der har været de gule veste i Frankrig og polariserede valg i Europa og USA, Trump og Brexit. Der er en antiestablishment-bevægelse, der også gælder i forhold til virksomheder. Vi har set erhvervsskandaler af forskellige slags og diskussioner om høje lønninger. Derfor har virksomhederne brug for den legitimitet, det giver, at der er en revisor inde over ens regnskab. Det er afgørende vigtigt for tilliden til dansk erhvervsliv, som jo tjener penge hjem til Danmark og skaffer arbejdspladser. Langt de fleste virksomheder har orden i tingene, men det er foruroligende, at 10 procent snyder i skat, og at der mangler 14 milliarder kroner i skatte- og momsindtægter hvert år,” siger Brian Mikkelsen.

Grønt foregangsland

Samfundsansvar. Det ord er i 2020 ikke til at komme uden om, hverken i virksomheder eller interesseorganisationer. Politikere, investorer, kunder, medarbejdere og medlemmer forventer, at enhver organisation gør en indsats for klimaet, ligestilling, social retfærdighed og miljø. På den baggrund er det en opgave for FSR – danske revisorer og Dansk Erhverv at hjælpe såvel medlemmer som samfund i den rigtige retning, mener Brian Mikkelsen og Charlotte Jepsen.

De to organisationer kommer til at samarbejde om den fremtidige udformning af virksomhedernes rapportering af det, der nu hedder Environmental, Social and Governance-data (ESG-data). Her har man netop stået sammen om et fælles forslag i det klimapartnerskab for blandt andet rådgivning,

som Dansk Erhverv blev udpeget som sekretariat for af regeringen.

Trods mange år med udvikling af Corporate Social Responsibility-data er det stadig for svævende, hvad det er for tal, virksomhederne skriver ind i deres rapporter. Hvordan måler man CO²-udledning, hvordan gøres vandforbrug og vedvarende energianandel op? Og hvordan kan revisor verificere oplysningerne?

Det skal der udvikles svar på, så data kan udgøre et seriøst beslutnings- og sammenligningsgrundlag for investorer, medarbejdere og kunder.

Der ligger også en kæmpe fælles opgave i at hjælpe virksomhederne til både at blive mere bæredygtige selv og udnytte forretningsmulighederne i den grønne omstilling. Navnlig de små og mellemstore virksomheder har brug for sparring, og det vil både FSR – danske revisorer og Dansk Erhverv gerne give. Danmark skal blive et grønt foregangsland, mener de to administrerende direktører.

“Lige som vi har et digitaliserings-akademi i FSR – danske revisorer, skal vi have et bæredygtighed-akademi, som uddanner revisorer til at rådgive om bæredygtighed,” siger Charlotte Jepsen.

Men ærlig talt – synes Brian Mikkelsen ikke, at alt det med ESG-data og grøn omstilling lugter af udgifter for hans medlemmer?

“Jeg synes, at det lugter af muligheder,” siger han. *“Vi har valgt den tilgang til klimaforandringerne, at det er en bunden opgave, vi skal have løst. Både af nationale og globale hensyn. Hvis virksomhederne kan blive ‘first in class’, har vi et enormt potentiale. Men navnlig SMV’erne er ikke så langt fremme i skoene endnu. Vi vil gerne have flere af dem med i udviklingen, for de er trods alt de fleste.”* •

BEDRE REGELEFTERLEVELSE

FSR – danske revisorers forslag til bedre regelefterlevelse:

- Virksomheder med fem-otte millioner kroner i omsætning skal have en revisorpåtegning på årsregnskabet
- Virksomheder uden revisor skal have skattekontrol – flere nye kontrolressourcer til skattevæsenet
- Nystiftede virksomheder skal komme ordentligt i vej – hjælp de første tre år i form af revisorassistance på årsregnskaber
- Virksomheder, der bevidst snyder eller gentagne gange begår mange fejl skal af myndighederne pålægges et moms- og skattetjek.

SAMARBEJDSAFTALE MELLEM DANSK ERHVERV OG FSR – DANSKE REVISORER, KAPITEL 2

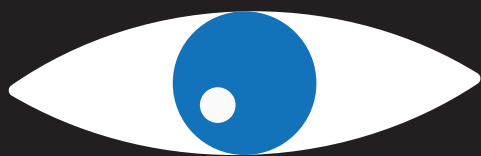
2. Medlemskab af Dansk Erhverv

Det er mellem parterne aftalt, at FSR til enhver tid skal være medlem af Dansk Erhverv Arbejdsgiver. Det står FSRs medlemmer frit at tegne medlemskab af Dansk Erhverv, herunder at vælge hhv. et Basis-, Full-Service- eller Arbejdsgivermedlemskab.

Medlemmer af FSR har adgang til Dansk Erhvervs ydelser, hvis de har tegnet medlemskab i Dansk Erhverv. Det kan forhandles, at FSRs medlemmer får rabat på grundkontingentet i Dansk Erhverv, når denne rabat fører til Full-Service- eller Arbejdsgivermedlemskab i Dansk Erhverv. Revisionsfirmaer, der ikke er medlemmer af FSR, tilbydes ikke denne rabat.

FORSTÅ SKAT FRA FLERE SIDER

TAG EN MASTER I SKAT OG GÅ FRA KOMPETENCE TIL EKSPERTISE

På Master i Skat får du flere vinkler på løsningen af skatteopgaven. Her bliver din faglighed nemlig udfordret og nuanceret af skarpe undervisere og deltagere fra både den private sektor og det offentlige Danmark.

Tilmeld dig nu på cbs.dk/mas

MASTER I SKAT:

- Giver dig en specialisering inden for skatteret
- Kan bruges i obligatorisk efteruddannelse for revisorer og advokater
- Kan læses fleksibelt, som enkeltfag eller hel masteruddannelse

CBS

MASTER I SKAT
COPENHAGEN BUSINESS SCHOOL

Valide data går aldrig af mode

Revisorer og arbejdet med at skabe valid information er en gevinst for samfundet og for virksomhederne.

De skal også spille en afgørende rolle, når bankerne skal støtte op om den grønne dagsorden. Det fastslår Bjarne Larsen, der er bankdirektør i Sydbank.

Tekst/ **Anders Birch Breuning**,
Context Media
Foto/ **Pressefotos fra Sydbank**

For en bank handler det om at have data, som den kan stole på og vurdere ud fra. Og revisorer er meget vigtige i jagten på de data. Det mener Bjarne Larsen, der er bankdirektør i Sydbank.

“I grove træk lever vi af at udføre kreditvurderinger og balancere risici. Når vi vurderer virksomheder, ser vi på branchevurderinger, virksomhedens strategi og transaktionsdata, men den klart vigtigste kilde til data er virksomhedens årsregnskab og sekundært perioderegnskaber, som vi bruger i vores regnskabsanalyse. Derfor er det enormt vigtigt, at data herfra er valide,” siger Bjarne Larsen.

For uanset hvor avanceret en analysemodel er, får man dårlige analyser, hvis man har dårlige data. Garbage in, garbage out.

“Den eksterne, uvildige kontrol af regnskaber, som revisorer udfører, forhøjer validiteten. Derfor er revisorerne påtegning enormt vigtig for os, når vi ser på en kundes regnskabsmæssige værdier som f.eks. varelager, debitorer eller anlægsaktiver i forbindelse med opgørelser af sikkerheder og virksomhedens egenkapital. Vi bruger også regnskabet til f.eks. at måle en virksomheds gearing. Det er det reviderede regnskab, vi får vores information fra, og det er omdrejningspunktet for mange ting,” siger Bjarne Larsen.

Dyrere uden

Et regnskab med valide data betyder, at banken bedre kan vurdere virksomheden, og at risikoen ved udlån falder – det reflekteres i kreditvurderingen. Omvendt betyder usikkerhed, at risikoen stiger. Begge dele påvirker prisen på kredit for kunden.

“Vi er ikke fans af de senere års lovændringer, hvor man har forsøgt at løsne op for revisionspligten. Hvis det, vi modtager, ikke er revideret, tillægger vi det ikke lige så stor værdi, og det har kun én effekt: Usikkerheden bliver større, og ratingen af virksomheden bliver dårligere. Intentionen har været at lette nogle byrder og omkostninger for virksomhederne, men man har lidt glemt konsekvensen: Når det bliver sværere at vurdere risikoen, er der kun én måde at kompensere på, og det er ved at tage en højere pris – eller at sige nej til at udlåne,” siger Bjarne Larsen.

Jo mere transparens og valid information der findes, desto lavere bliver risikoen og dermed priserne.

“Uden revision ville vi have det svært, for så skulle vi enten selv validere regnskaberne eller indregne meget større usikkerheder og risici på det hele. Det ville gøre det langt dyrere for kunderne, og det vil være et tab for samfundet,” siger Bjarne Larsen og fortsætter:

“Valide data er også meget vigtige for, at vi kan yde en god rådgivning om de mest egnede finansieringsløsninger, som sammen med revisorens rådgivning om bl.a. skat og regnskab skaber det bedste beslutningsgrundlag for virksomheden.”

Behov for valide data spreder sig

Kvaliteten af revisionen er afgørende for valide data. Og den er god ifølge Bjarne Larsen.

“De eksisterende regler og standarder for, hvordan man skal revidere, er med til at sikre kvaliteten. Der er mulighed for at være mere eller mindre konservativ i sine regnskabsprincipper, og der kan det godt være, at vi går ind og laver nogle korrektioner – f.eks. hvis man afskriver noget over en meget lang periode, som burde være kortere. De valgte regnskabsprincipper kan være fine i forhold til en going concern-be-

tragtning, men vi har en risikobetragtning, så vi er typisk mere konservative,” siger Bjarne Larsen.

Skuer man ud i fremtiden, vil behovet for valide data fortsat eksistere på det finansielle område. Samtidig vil behovet for validitet sprede sig. Det bliver det faktisk nødt til ifølge Bjarne Larsen.

“Man må ikke gå på kompromis med revisionen af regnskabsdata, og der vil komme andre ting, som det vil give mening at validere. ESG er noget, der virkeligt vil fylde meget i de næste ti år, for hvilke virksomheder kan være på markedet på den lange bane, hvis de negligerer det? Skal vi som bank være med til for alvor at gøre en forskel på området, skal ESG-data bygges ind i vores forretningsmodel i langt højere grad end i dag og på langt mere systematisk vis,” siger Bjarne Larsen.

God ESG – bedre kreditvurdering

Det vil kræve, at ESG-data kan indgå i en kreditvurdering og dermed direkte påvirke en virksomheds placering i risikoklasse, hvor meget kapital banken skal holde til virksomheden, og hvilken pris virksomheden skal betale.

“Det kan kun lade sig gøre med valide data. Virksomheder vil fortælle mere og mere om, hvad de gør på ESG-området, men skal vi kunne anvende deres ESG-data, når vi risikovurderer, skal de være valide – det er en forudsætning. Det kræver standarder på området, og at nogle reviderer og validerer de data. Ligesom med regnskabstal, hvor en revisor skal revidere og erklære sig. Man kan forestille sig, at der kommer noget lignende på ESG-området. For os handler det om at have valide data, som vi kan vurdere på – ellers duer det ikke. Revisorer gennemgår meget andet, så det ligger lige til højrebænet for dem at se på det her også,” siger Bjarne Larsen.

“ Vi er ikke fans af de senere års lovændringer, hvor man har forsøgt at løsne op for revisionspligten. Hvis det, vi modtager, ikke er revideret, tillægger vi det ikke lige så stor værdi.

Bjarne Larsen, bankdirektør, Sydbank

Mere data, mere validering

Et stort behov for valide data kombineret med, at efterspørgslen efter validitet vokser ud over det regnskabsmæssige område, kan se ud som en udfordring. Men den teknologiske udvikling kommer til hjælp.

“I takt med den digitale udvikling bliver det nemmere at validere data. Og det kan frigøre tid til at begynde at validere andre data. Da vi begyndte at få regnskabstal ind i vores analyse-systemer automatisk for snart mange år siden, blev det nemmere, og der vil komme flere lettelser i de kommende år. Nogle kontroller vil være automatiserede i fremtiden, og det vil give mulighed for at udføre andre kontroller, der kan skabe mere værdi,” siger Bjarne Larsen.

Samtidig vil den evigt voksende mængde af data betyde, at revisorernes arbejde kun bliver mere vigtigt.

“Jeg tror, at behovet for revisorer og valide data kun bliver større. Data er farlige, for hvis de ikke er valide, kan man træffe forfærdelige beslutninger på grundlag af det. Omvendt er der ingen tvivl om, at jo flere valide data man har, desto større er chancen for at komme frem til den rette beslutning,” siger Bjarne Larsen. •

OM BJARNE LARSEN

Bjarne Larsen er bankdirektør i Sydbank og har været en del af bankens direktion siden 2013, hvor han bl.a. fik ansvaret for bankens risikostyring. Han har været i Sydbank i mere end 30 år og har tidligere bl.a. været direktør for Corporate Banking & Finance. Bjarne Larsen er desuden næstformand i bestyrelsen for DiBa og bestyrelsesmedlem i bl.a. DLR Kredit. Han er uddannet Cand.merc. og har en HD i regnskab.

Har du styr på den nye ferielov ?

Hvis du laver løn for dine kunder, skal du have styr på **samtidighedsferie, overgangsordningen, indefrysning af feriepenge** og meget mere. Det kan vi hjælpe dig med.

Bliv klar med DataLøn

Når lovgivningen ændrer sig, følger DataLøn naturligvis med. Og som lønpartner hos os får du altid

- mere **effektive processer** for dig og din forretning
- mindre tastearbejde, **færre fejl** og mere **tid til dine kunder**
- **telefonsupport** til dit lønarbejde

Bliv lønpartner for 0 kr. om måneden.

B / BAROMETERET

MERE END HALVDELEN AF SELSKABER FRAVÆLGER REVISIONEN

Tekst/ **Agnethe Larsen**, analytiker, FSR - danske revisorer

Siden 2012 er antallet af selskaber, der fravælger revision af regnskabet steget markant på grund af gentagne lempelser af revisionspligten. Når et selskab ikke får revision, har revisor heller ikke mulighed for at gøre opmærksom på uregelmæssigheder i regnskabet.

Andelen af selskaber, der helt fravælger revisor er steget fra 9 procent i 2012 til 21 procent i 2018, svarende til en stigning på cirka 40.000 selskaber på syv år. Selvom flere og flere fravælger revision, er det langt fra alle selskaber, der helt fravælger revisor. Selskaber, der får assistance til at opstille regnskabet, er således steget fra tre procent til 33 procent i samme periode. I begge tilfælde har revisor dog ikke mulighed for at give anmærkninger til regnskabet.

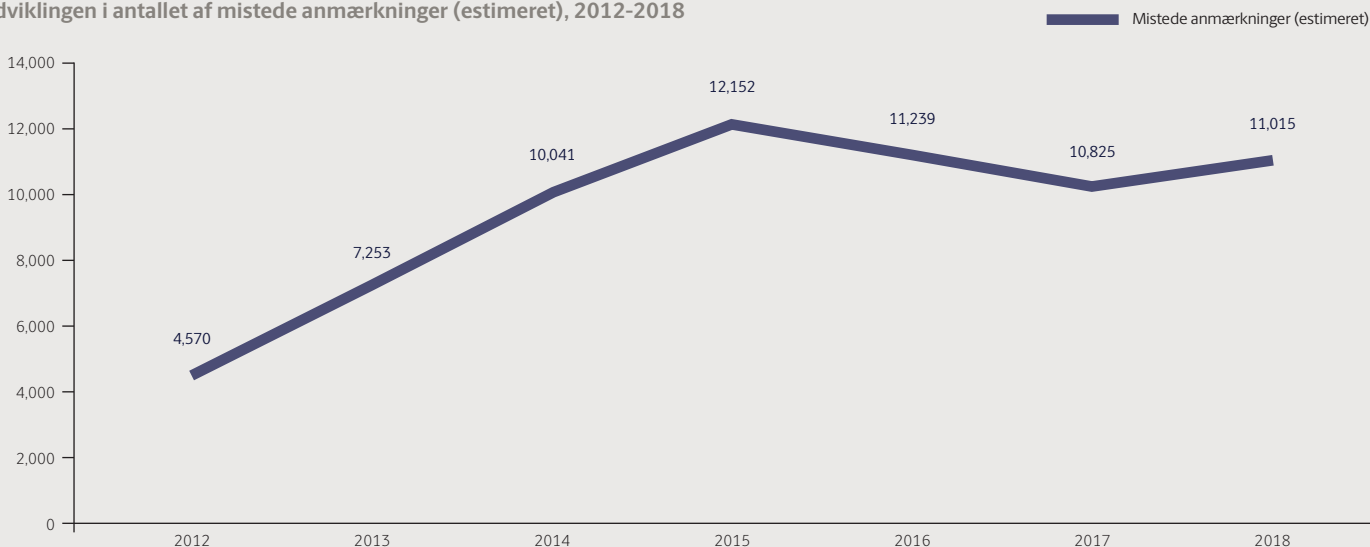
Flere mistede anmærkninger fra revisor

Anmærkninger fra revisor kan eksempelvis omhandle væsentlig

usikkerhed om den videre drift af selskabet, tab af egenkapitalen, værdiansættelsen eller overtrædelser af lovgivning og ledelsesansvar. Altså information som i høj grad er i offentlighedens og regnskabsbrugerens interesse. Antallet af anmærkninger er faldet fra godt 33.000 i 2012 til godt 9.000 i 2018.

Når over 50 procent af selskaberne fravælger revisionen, mistes et stort antal anmærkninger. Det estimeres, at der minimum er 11.000 mistede anmærkninger i 2018. Estimatet bygger på antagelsen, at hvis ikke-reviderede regnskaber var blevet revideret, ville de i samme udstrækning som reviderede regnskaber få en anmærkning. Det er en konservativ antagelse, da andelen af selskaber, der får en anmærkning, er større blandt mindre selskaber. Og det er netop mindre selskaber, der fravælger revisionen. Det vil sige, at 11.000 mistede anmærkninger formodentlig er et konservativt estimat. Hvis der i stedet tages udgangspunkt i andelen af selskaber, der modtog en anmærkning tilbage i 2012, da lempelsen af revisionspligten trådte i kraft, vil antallet af mistede anmærkninger være helt op imod 27.000 i 2018.

Udviklingen i antallet af mistede anmærkninger (estimeret), 2012-2018

Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

Vigtig information kommer ikke frem i offentligheden

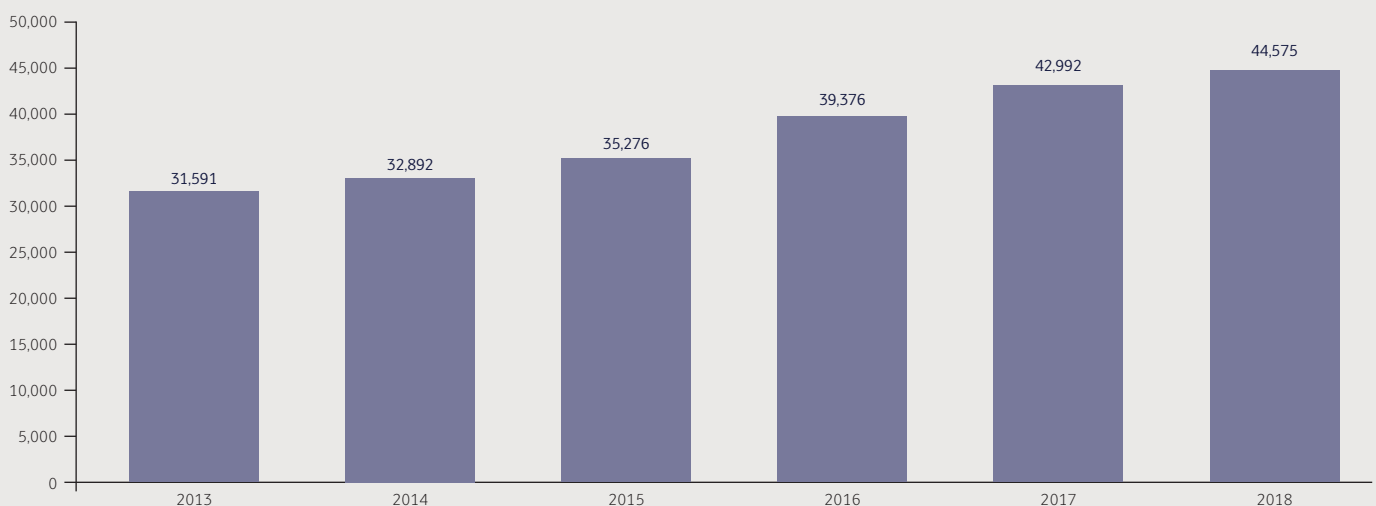
Ledelsen af selskaber er forpligtet til i ledelsesberetningen at gøre opmærksom på, hvis der er usikkerhed om den fortsatte drift det kommende år – en såkaldt going concern, men i mange tilfælde gør ledelsen det ikke, viser analyse fra FSR – danske revisorer. Revisors forbehold eller oplysning om, at der er usikkerhed om going concern, er derfor offentlighedens advarsel om, at selskabet kan være på vej mod konkurs. Når selskabet ikke får revideret regnskabet, går denne information muligvis tabt.

Hvert år har en lang række selskaber både underskud og angrebet egenkapital. Det behøver isoleret set ikke at være et problem, men kombinationen af både underskud og angrebet egenkapital indikerer, at selskabet er i vanskeligheder, og at risikoen for konkurs er forhøjet. Det er en relevant information for offentligheden, da der årligt efterlades en milliardstor gæld til private og offentlige kreditorer, når selskaber går konkurs. Alene i de selskaber, der var under konkurs i 2018, var der en gæld på 7,5 milliarder kroner. I 2018 havde knap 45.000 selskaber en forhøjet risiko for konkurs.

I en stor del af de selskaber, der har en forhøjet risiko for konkurs, og hvor regnskabet ikke er blevet revideret, har ledelsen ikke gjort opmærksom på en going concern, viser analyse fra FSR – danske revisorer. Omvendt er der i langt højere grad gjort opmærksom på en going concern fra revisor og ledelse i de selskaber, der ligeledes har en forhøjet risiko for konkurs, men hvor regnskabet er revideret.

Det giver altså regnskabsbrugeren mere sikkerhed for informationer i regnskabet, når revisor har mulighed for at afgive anmærkninger. •

Antal selskaber med forhøjet risiko for konkurs, 2012 til 2018

Kilde: Experian, august 2019 og FSR-beregninger

Revisorerne skal tage stafetten

Det er oplagt, at revisorerne tager stafetten og hjælper små og mellemstore virksomheder med at udvikle sig i en mere bæredygtig retning.

Det mener bestyrelsesformand Niels Jørgen Kristensen fra Beierholm.

Tekst/ **Marianne Bom**,
freelancejournalist, publicer.dk
Foto/ **Christina Yoon Petersen**,
FSR - danske revisorer

Ingen virksomhed kan tage et tigerspring og komme i mål med omstilling til at blive mere bæredygtig i løbet af kort tid. Det tager tid, kræver analyser, strategiske valg og konkrete handlinger. Virksomhederne har i den proces brug for rådgivning, og det er oplagt at få den fra deres revisor, der i forvejen kender virksomheden ud og ind, mener bestyrelsesformand Niels Jørgen Kristensen fra Beierholm Statsautoriseret Revisionspartnerselskab.

“Det er vigtigt, at revisor er i stand til at facilitere en bæredygtighedsrådgivning. Det er ikke nok at læse den her bog, men det er en start,” siger Niels Jørgen Kristensen og peger på den 2,5 cm tykke bog: *“Bæredygtig global udvikling – FN’s 17 verdensmål i et dansk perspektiv”* (redaktion Steen Hildebrandt).

Beierholm har mange virksomheder med mellem 1 og 250 medarbejdere blandt sine kunder. Fra kunderne ved Niels Jørgen Kristensen, at SMV-ejerne hører om og udfordres på FN’s verdensmål. De mærker, at forbrugerne, det offentlige og de store virksomheder, de leverer til, i stigende grad kræver bæredygtighed. Men hvor skal de ende, og hvor skal de begynde?

“SMV’erne skriger på, at der er nogen, der vil tage den her diskussion med dem og hjælpe

dem med at finde frem til de fem eller ti punkter, hvor det passer ind i virksomheden at sætte handling bag. De gør det ikke, fordi det er en sur pligt, men fordi de vil transformere til en ny, god business og samtidig leve op til krav fra kunder og ansatte,” siger han.

På den baggrund har Beierholm besluttet to ting. Beierholm vil i højere grad selv leve op til verdensmålene, og de vil styrke indsatsen med at hjælpe de små og mellemstore virksomheder gennem realistiske udviklingsprocesser.

Beierholms ledelse har det seneste års tid analyseret, hvor det giver bedst mening at udvikle revisions- og rådgivningshuset. Nu ligger der en handlingsplan, der betyder, at

kontorerne bliver drevet mere bæredygtigt med fokus på klimamålene. Desuden entreterer virksomheden med konsulenter, der skal fremme revisionshusets egen bæredygtighed og inspirere og uddanne revisorerne til at blive kvalificerede til at facilitere processer med kundernes bæredygtighed.

“For de små og mellemstore virksomheder giver det ikke mening, hvis der bliver pligt til at rapportere om bæredygtighed. Det giver mening at finde frem til en brugbar strategi for at blive mere bæredygtig i praksis. Det kan vi hjælpe med, begyndende på bestyrelsesmøder og på mini-workshops. Derefter handler det om at holde fast i strategien, og da spiller revisor også en rolle,” siger Niels Jørgen Kristensen. •

Vi *inviterer* til dialogmøde

Emne: Aktivt ejerskab

FSR - danske revisorerers CSR-udvalg afholder i løbet af 2020 en række dialogmøder med fokus på god praksis, tendenser og udviklinger inden for virksomheders arbejde med samfundsansvar.

Gennem oplæg og dialog sættes der fokus på, hvordan større og mindre virksomheder anvender nye tilgange og god praksis, til at understøtte forretningsetik og dermed tilliden til virksomhedernes arbejde.

Møderne er målrettet virksomhedsrepræsentanter med ansvar for CSR og rapportering, investorer og revisorer. Møderne ledes på skift af et medlem af FSR – danske revisorerers CSR-udvalg.

Tilmeld dig årets første dialogmøde, hvor emnet er **Aktivt ejerskab**.

Tid:

Tirsdag den
24. marts 2020
kl. 14.00 - 16.30

Sted:

Revisorernes Hus
FSR – danske revisorer,
Kronprinsessegade 8,
1306 København K

Mødeleder:

Jens Pultz Pedersen,
Director, PwC

Tilmelding:

Du tilmelder dig arrangementet ved at sende en mail til Mette Conradsen på mco@fsr.dk

FINANS
FORENINGEN

DANSKE
REVISORER
FSR*

INITIATIV KASTER LYS OVER MILJØ- OG KLIMAPÅVIRKNING

FSR – danske revisorer arbejder for at få ensartede nøgletal, som fortæller om virksomhedernes miljø- og klimapåvirkning. Et ambitiøst initiativ med standardiserede ESG-nøgletal gør det muligt at sammenligne virksomhedernes CO2-udledninger, energiforbrug og andre forhold på tværs af brancher og sektorer. ESG står for Environmental, Social og Governance.

Tekst/ **Christina Yoon Petersen,**
FSR – danske revisorer

Finansforeningen, Nasdaq og FSR – danske revisorer er gået sammen om at formulere 15 standardiserede nøgletal, som blandt andet skal fortælle om virksomhedernes miljø- og klimapåvirkning. Ifølge en publikation, som er udarbejdet i samarbejde mellem de tre organisationer, er udfordringen ved den nuværende brug af ESG-data, at de er svære at finde, at de er af ringere kvalitet end traditionelle finansielle data, og at de ikke er standardiserede og pålidelige. Derfor pointerer de tre organisationer, at der er behov for standardiserede beregninger for ESG-nøgletal, så man kan sammenligne tal på tværs af brancher. For FSR – danske revisorer er det samtidig endnu vigtigere, at der skabes en høj troværdighed ved, at revisorer validerer dem.

Publikation giver et bud på en standardiseret ESG-hoved- og nøgletalsoversigt. Tanken er at bringe de nye nøgletal i årsrapporten sammen med de finansielle hoved- og nøgletal frem for en selvstændig rapport, der ikke er revideret. Nøgletallene gælder ikke alene store virksomheder. De små og mellemstore virksomheder kan også anvende ESG-nøgletallene. Mange iværksættere tænker allerede i dag bæredygtighed ind i virksomheden, fra de starter den. Det gør dem stærkere over for investorer, og det kan hjælpe dem i deres branding af virksomheden.

Følg investorerne

En af årsagerne til, at man skal holde øje med ESG-området er, at de helt store investorer er begyndt at røre på sig, eksempelvis

de helt store pensionskasser og Goldman Sachs.

Men også mindre investorer er begyndt at rykke. Det er ifølge Carsten Boring, som er chef for Capital Markets hos Nasdaq, vigtigt, at FSR – danske revisorer er med til at skabe en tryghed om nøgletallene.

“Udfordringen er, at man ikke kan sammenligne ESG-nøgletallene i dag. Det er rigtigt vigtigt, at man kan det. Samtidig skal det også være nemt for mindre virksomheder at bruge dem”, fortæller han.

Daniel Patterson, som sidder i regnskabsudvalget hos Finansforeningen, er enig heri.

“Vi har et behov for at kunne holde hinanden til regnskab. Hvis man siger, at man vil reducere sit spild i produktionen, så vil man gerne kunne se, at det så rent faktisk sker. Det kan ske ved at måle det. Så ender man med at kunne måle et fremskridt”, siger Daniel Patterson, mens Carsten Boring uddyber:

“Man kan lave nogle KPI'er på det. Hvis de ikke når deres mål, så er det nogen af de selskaber, der ikke vil være med i investorerne portefølje i fremtiden”, forklarer Carsten Boring.

Men det handler også om at være på forkant. En ting er, hvilken vej investorerne går, men man er også begyndt at rykke på det politisk. Danmark har fået en ny klimalov. Men på EU-plan sker der også en del på denne dagsorden.

“EU kan komme med noget lovgivning på dette område. Så kommer det jo ind i IFRS-standarden. Så det er rettidig omhu at se på en standard allerede nu”, tilføjer Carsten Boring.

Carsten Boring forklarer, at de små virksomheder ikke skal frygte at gå i gang med ESG-nøgletal. For det første kan det bruges som et konkurrenceparameter, men de er heller ikke særlig svære at få lavet.

“Der kan være nogle tal, der skal findes frem. Men ved mindre selskaber kan det være nemmere at finde frem, fordi de ikke har en kompliceret selskabskonstruktion med en masse datterselskaber”, forklarer han og uddyber: *“Det giver også en tryghed, at man har fulgt nogle regler. Det vil styrke ens troværdighed. De, der bruger tallene i dag, er investorerne. De bruger dem til at bestemme, hvilke selskaber de*

skal investere i, og om der er pålidelighed i de beslutninger, de tager. ESG-dagsordenen bliver derfor endnu mere vigtig i fremtiden”, slår Carsten Boring fast.

Danmark og Norden står ifølge Carsten Boring som et lysende fyrtårn på denne dagsorden. USA er begyndt at rykke, men Danmark er allerede rigtig langt på ESG-dagsordenen, som giver os en klar konkurrencefordel.

Hvis du ønsker at læse yderligere om ESG-nøgletal, bringer Revision & Regnskabsvæsen en længere artikel om emnet i april-nummeret. •

ESG-HOVED- OG NØGLETALSOVERSIGT

Environment – miljødata

CO₂e, scope 1 (tons)
CO₂e, scope 2 (tons)
Energiforbrug (GJ)
Vedvarende energiandel (%)
Vandforbrug (m³)

Social – sociale data

Fuldtidsarbejdsstyrke (FTE)
Kønsdiversitet (%)
Kønsdiversitet for øvrige ledelseslag (%)
Lønforskel mellem køn (gange)
Medarbejderomsætningshastighed (%)
Sygefravær (Dage/FTE)
Fastholdelse af kunder (%)

Governance – ledelsesdata

Bestyrelsens kønsdiversitet (%)
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder (%)
Lønforskel mellem CEO og medarbejdere (gange)

Vi har et behov for at kunne holde hinanden til regnskab. Så hvis man siger, at man vil reducere sit spild i produktionen, så vil man gerne kunne se, at det så rent faktisk sker.

Daniel Patterson
Regnskabsudvalget, Finansforeningen

DANSK BOLDSPIL-UNION – EN ANDERLEDES VIRKSOMHED

Alle danskere kender det danske herrefodboldlandshold. Holdet har senest kvalificeret sig til EM 2020 og skal spille de tre indledende kampe i Parken.

Tekst/ **Per Gunslev**,
statsautoriseret revisor

Det danske fodboldlandshold for herrer har som bekendt ikke tabt de seneste 27 kampe i ordinær spilletid. Det må formodes at være langt færre, der har sat sig ind i, at det er Dansk Boldspil-Union (DBU), der står bag det danske landshold. Alle danskere, der spiller fodbold eller overværer fodboldkampe har imidlertid en relation til DBU.

DBU's formål er som dansk fodbolds almen-nyttige enhedsorganisation at repræsentere dansk fodbold officielt udadtil samt at fremme og udvikle dansk fodbold både nationalt og internationalt.

DBU er en forening, der aflægger årsregnskab i overensstemmelse med bekendtgørelse om regnskab og revision for tilskudsmodtagere under Kulturministeriets ressort, som modta-

ger tilskud i henhold til lov om visse spil, lotterier og væddemål. Bekendtgørelsen stiller helt overordnet de samme krav som årsregnskabsloven til indhold af årsrapporten.

Der er supplerende krav til oplysninger om blandt andet modtagne og ydede tilskud, ligesom der i resultatopgørelsen skal vises budget for det aktuelle år. I ledelsesberetningen skal der blandt andet være en redegørelse for, i hvilken udstrækning aktiviteter er gennemført i overensstemmelse med det budgettede og med de målsætninger, der er opstillet for foreningen, herunder målsætninger opstillet i eventuelle aftaler med Kulturministeriet eller andre tilskudsydere. Endelig skal ledelsesberetningen indeholde en opgørelse over udviklingen i aktivitetsniveau. Derimod er der kun helt overordnede krav til årsregnskabet, herunder er der ikke specifikke krav til indregning og måling bortset fra, at indtægter og udgifter skal periodiseres. Der er således ikke krav til udarbejdelse af koncernregnskab, såfremt tilskudsmodtageren har dattervirk-

somheder. Den tilsynsførende myndighed skal føre et løbende tilsyn med DBU.

DBU har dattervirksomheden DBU A/S, hvis formål ifølge årsrapporten for 2018 er at udøve kommercielle aktiviteter med relevans for dansk og international fodbold. DBU ejer ligeledes 50% af Royal League A/S, der er uden aktivitet efter i en del år at have afviklet Royal League vinterturneringen for de førende svenske, norske og danske klubber.

Årsrapporten for DBU for 2018 er traditionelt opbygget med oplysninger om DBU, årsberetning, årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance, noter samt anvendt regnskabspraksis. Hertil kommer Ledelsespåtegning og Revisionspåtegning. Hertil kommer så 11 helsider med flotte billeder af DBU's aktiviteter i 2018.

Årsrapporten bærer til dels præg af de særlige krav, der stilles til DBU for at tilsynsmyndighederne kan føre det krævede tilsyn.

TEMASERIE OM SÆRLIGE VIRKSOMHEDER – SÆRLIGE ÅRSRAPPORTER

Dette er den anden artikel i en artikelserie i SIGNATUR om særlige virksomheder med særlige årsrapporter. Temaet sætter fra gang til gang fokus på en årsrapport fra en særligt udvalgt virksomhed eller institution og beskriver nogle af de begivenheder og forhold, der har påvirket årsrapporten og måske skiller sig ud fra andre årsrapporter. Har du forslag til en årsrapport fra en virksomhed, institution eller sågar en kendt person, der kunne være interessant at sætte under lup, så skriv til FSR – danske revisorer på mailadressen jga@fsr.dk.

Resultatopgørelsen er opdelt i følgende hovedgrupper med årets realiserede poster, budget for året samt sammenligningstal for 2017: Indtægter, Elite aktiviteter, Bredde aktiviteter, Administration/sekretariat, Sekundære poster samt afskrivninger og finansielle poster. Afslutningsvist er vist resultatdisponeringen. Til de fleste poster er anført specifikationer i noterne. Dette suppleres af årsberetningen, der er struktureret på samme måde som resultatopgørelsen og som langt hen af vejen er en regnskabsberetning, hvor sammenhængen mellem budget og realiserede tal forklares. Man får således ved at læse årsrapporten fyldestgørende indblik af driften i DBU. Ved gennemgangen erfarer man ved læsning af noterne, at posterne under Elite aktiviteter og Bredde aktiviteter er vist netto, idet indtægterne ved disse aktiviteter er modregnet i udgifterne.

Ledelsespåtegningen indeholder udover det sædvanlige indhold et afsnit, hvor ledelsen anfører, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Tilsvarende indgår der en udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i revisionspåtegningen.

Dette skyldes de særlige krav som følge af, at DBU modtager offentlige tilskud til aktiviteterne.

Som det fremgår af årsberetningen og resultatopgørelsen, spænder DBU's aktiviteter bredt inden for fodbold fra seniorlandshol-

dene til tilskud til bredden herunder afholdelse af fodboldskoler for ungdomsspillere.

Der er ikke krav til DBU om at give oplysninger om samfundsansvar (CSR), virksomhedsledelse samt for kønsræssig sammensætning og politik. Årsrapporterne indeholder heller ikke oplysninger herom, udover at der under bredde aktiviteterne er en udgift på 1 mio. kr. til CSR.

På www.dbu.dk finder man oplysninger om samfundsansvar. Her finder man blandt andet en interessant rapport udgivet i januar 2018 "Fodboldens værdi for Danmark" med forord af formanden og den adm. direktør, hvor man ved hjælp af et analysebureau har sat tal på værdien af fodbold i Danmark. Tilsvarende finder man under "Om DBU" Visioner og værdier en overordnet beskrivelse af DBU's vision og strategiske hovedindsatsområder. En af de tre indsatsområder for bestyrelsen er Good Governance Transparens & Ordentlighed ligesom det oplyses, at der er nedsat en governance komite. Desværre er indsatsen i øvrigt ikke nærmere beskrevet. Det bliver interessant at følge DBU's arbejde på dette område. Under beskrivelse af bestyrelsen er der omvendt en høj grad af transparens. Her er anført uddrag af vedtægterne, hvor man får indblik i bestyrelsens kompetence, sammensætning og valgperioder. Herudover gives udførlige oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmers samlede vederlag, samt hvordan det sammensætter sig. Der kunne med fordel gives henvisning til disse oplysninger i noten til årsregnskabet om det samlede vederlag til bestyrelsen. Det bliver spændende at følge DBU i de

kommande år og her tænkes ikke kun på de sportslige resultater men også DBU's arbejde med visioner og governance. Herudover er klimamål og FN's verdensmål utvivlsomt også områder, hvor man i kommende årsrapporter og på www.dbu.dk vil få information. •

PER GUNSLEV

Statsautoriseret revisor og tidligere partner, EY. Per Gunslev har gennem mange år beskæftiget sig med revision og rådgivning af børsnoterede virksomheder særligt i den finansielle sektor og har desuden i en årrække været ansvarlig for EY's faglige standarder for regnskab og revision samt for den interne risikostyring.

Per Gunslev er formand for Regnskabsrådet, som er Erhvervsstyrelsens rådgivende organ for regnskabsmæssige forhold og er medlem af Det regnskabskyndige underudvalg under Finanstilsynets bestyrelse. Per Gunslev har endvidere været medlem af komiteen for god selskabsledelse.

SMV-indsatsen

Medlemsfordele

SMV-indsatsen giver dig medlemsfordele, du kan bruge direkte i din egen hverdag eller hos dine SMV-kunder. Eksempelvis effektivisering af din revisionsforretning eller i forbindelse med din rådgivning om digitale værktøjer og optimering af deres forretning og processer.

Skal du tale om finansiering, ejerskifte eller optimering af økonomistyringsprocesser med dine kunder, så find inspiration til din rådgivning i flere af medlemsfordelene.

Se alle medlemsfordelene på fsr.dk/smv-fordele

ROBOTICS

LASSO

Hent data til dit revisionsbevis. Få nem adgang til CVR-data, tingbøger med videre, der gør dit arbejde lidt mere effektivt.

www.fsr.dk/lassox

ReviBot gør hentning og kontrol af data fra Skattestyrelsen simpelt og overskueligt. Med ét klik kan du gøre dit arbejde mere effektivt.

www.fsr.dk/revibot

RAPPORTERING

CrediWire

Følg med i dine kunders udvikling via deres økonomisystem i realtid, foretag regnskabsanalyse og send rapporter til dine kunder.

www.fsr.dk/crediwire

IT-SIKKERHED

Forøg it-sikkerheden hos dig selv, og rådgiv dine kunder om blandt andet cybersikkerhed og passwordadministration.

www.fsr.dk/uniqkey

GDPR

Udvid dit eksisterende forretningsområde, og bliv GDPR-rådgiver med værktøj, dokumenter og træning fra Lexoforms.

www.fsr.dk/lexoforms

SMV-indsatsen offentliggør løbende flere aftaler, der giver dig og dine kunder gode medlemsfordele.

Få mere at vide om SMV-indsatsen på www.fsr.dk/smv-indsats eller kontakt SMV-chef Sara Sayk på ssa@fsr.dk / 3369 1029

The logo consists of the word "INSPI" in a bold, white, sans-serif font, centered within a solid red rectangular background.FAGLIGT NYT INDEN FOR REVISION, SKAT,
REGNSKAB OG ØKONOMISK RÅDGIVNING

/ FAGLIGE UDKLIP

SKAT & MOMS / AF FRITZ VAD SØRENSEN, MOMS- OG AFGIFTSRÅDGIVER I BEIERHOLM

GODTGØRELSE AF ELAFGIFT – OPLADNING AF ELBILER

GODTGØRELSE AF ELAFGIFT

Helt overordnet er der mulighed for at få godtgjort elafgiften af el, der anvendes til "proces". Godtgørelsen andrager 88,8 øre ud af i alt 89,2 øre i 2020. Det er dog en betingelse for godtgørelse, at virksomheden er momsregistreret og anvender den forbrugte el i forbindelse med momspligtig virksomhed, samt at virksomheden selv forbruger elektriciteten.

VIRKSOMHED MED OPLADNING AF ELBILER

Virksomheder, der oplader elbiler for andre, kan få godtgørelse af elafgiften efter ovenstående regler. Det skyldes, at elforbruget anvendes til at levere en opladningsydelse over for kunden, og det er således virksomheden, der forbruger elektriciteten til at levere den pågældende ydelse. Skattestyrelsen har i den forbindelse tilkendegivet, at betingelsen for godtgørelse er, at virksomheden driver ladestanderen for egen regning og risiko, og at virksomheden er involveret i driften af ladestanderen. Det er desuden et krav, at elforbruget i ladestanderens måles.

Det er derimod ikke en betingelse, at virksomheden ejer ladestanderen, når blot betingelserne er opfyldt. Der er desuden intet til hinder for, at virksomheden må opstille ladestanderen hos en kunde, så længe ovenstående betingelser er opfyldt.

Virksomheder, der selv ejer og drifter en ladestander, kan opnå godtgørelse af elafgiften til opladning af registrerede elbiler. Det er dog også her en betingelse, at elforbruget i ladestanderens måles.

GODTGØRELSE FREMADRETTET

De beskrevne regler er foreløbigt gældende til og med 31. december 2021. Som det ser ud for tiden, er der per 1. januar 2022 ingen godtgørelse af elafgiften i ladestanderne. •

David Moalem er uddannet cand.jur. fra Aarhus Universitet og ph.d. fra Syddansk Universitet. David er partner hos Bech-Bruun og ekspert i kapitalmarkedsforhold og finansielle virksomheder. Han er forfatter til en lang række bøger og herunder medforfatter på "Hvidvaskloven af 2017 med kommentarer".

FOKUS PÅ DE NYE HVIDVASK- REGLER

Den 10. januar 2020 trådte en række ændringer af hvidvaskloven og særlovgivningen i kraft. Hermed indførtes der blandt andet en række nye indberetningspligter. En skærpelse af kravene til identifikation og håndtering af reelle ejere og en række nye virksomheder blev i samme moment omfattet af hvidvaskloven. Artiklen giver på den baggrund et indblik i en række af de centrale og nye krav.

Kristoffer Probst Larsen er uddannet cand.jur. fra Københavns Universitet og arbejder som advokat hos Bech-Bruun. Kristoffer rådgiver om kapitalmarkedsforhold og finansielle virksomheder, herunder om forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Tekst/ **David Moalem og Kristoffer Probst Larsen, Bech-Bruun**

INTRODUKTION

Det nye år har allerede budt på de første nye tiltag inden for bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering. Dette skete med ikrafttrædelsen af en række nye love og bekendtgørelser, der samlet implementerer det femte hvidvaskdirektiv, direktiv 2018/843/EU (AMLD V) i dansk lovgivning. Den nye "implementeringslovpakke", der trådte i kraft den 10. januar 2020, indeholder en række lovændringer, der særligt vedrører hvidvaskloven og selskabsloven.

Formålet med lovændringerne er at indføre nye reguleringsmæssige tiltag, der kan styrke indsatsen mod, at kriminelle misbruger danske virksomheder og det finansielle system til hvidvaskning af sorte penge eller finansiering af terrorisme. Ændringerne sker således på baggrund af de seneste erfaringer, der er gjort på EU-niveau, og som viser, at hvidvaskning og terrorfinansiering i højere grad end tidligere antaget foretages ved hjælp af juridiske konstruktioner og nye teknologier, der tilbyder en høj grad af anonymitet for de involverede parter.

Netop af denne årsag er der i hvidvaskloven (lovbekendtgørelse nr. 930 af 6. september 2019 med senere ændringer) introduceret såvel skærpede krav til identifikation af kundernes "reelle ejere" som en udvidelse af lovens anvendelsesområde, hvorefter denne nu også omfatter visse aktører inden for virtuelle valutaer. For at understøtte gennemsigtigheden i ejerforholdene i juridiske personer er der i tillæg hertil indført en række nye tiltag i blandt andet selskabsloven.

SKÆRPEDE KRAV TIL IDENTIFIKATION AF REELLE EJERE

Implementeringen af AMLD V og de heraf afledte ændringer af dansk lovgivning har som anført ovenfor blandt andet haft til formål at skabe større gennemsigtighed i ejerstrukturen for juridiske personer som for eksempel kapitalselskaber, foreninger og fonde.

I overensstemmelse hermed medfører de nye lovændringer en række tiltag, der både påvirker de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, samt en række juridiske personer, der alene omfattes af særlovgivningen.

I hvidvaskloven introduceres blandt andet nye krav til, hvordan de omfattede virksomheder og personer skal gennemføre kundekendskabsprocedurer i forhold til juridiske personer, samt til hvordan de omfattede virksomheder og personer skal forholde sig, hvis der konstateres uoverensstemmelser i ejerstrukturen for disse.

Indtil de seneste ændringer af hvidvaskloven per 10. januar 2020 omfattede kundekendskabsprocedurerne blandt andet, at kundens og den eller de reelle ejeres identitetsoplysninger skulle kontrolleres, inden der blev etableret en forretningsforbindelse med kunden.

Med lovændringen er dette krav blevet udvidet i forhold til identifikationen af reelle ejere for juridiske personer, der er forpligtet til at registrere oplysninger om deres reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system. Der er således indført et nyt krav om, at der i forhold til disse kunder skal indhentes et registreringsbevis eller et ekstrakt af de registrerede oplysninger i Erhvervsstyrelsens it-system.

I den forbindelse er der i hvidvaskloven foretaget en nok mindre iøjnefaldende, men

ikke desto mindre vigtig, ændring af definitionen på en "reel ejer". Ændringen præciserer, hvilke fysiske personer, der i relation til "truster og lignende juridiske arrangementer", skal anses for at være reelle ejere. Det bemærkes i den forbindelse, at en "trust", der hovedsageligt kendes fra common law lande, som for eksempel England og USA, ikke selskabsretligt anerkendes i Danmark.

For at virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, er i stand til at overholde kravene til identifikation af reelle ejere, er det ikke desto mindre vigtigt, at disse er opmærksomme på, at hvidvaskloven nu eksplicit oplister de fysiske personer, der anses for at være de reelle ejere af truster og lignende juridiske arrangementer.

De virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, pålægges ligeledes en ny indberetningspligt til Erhvervsstyrelsen, hvis der er uoverensstemmelser mellem de oplysninger om kundens reelle ejere, der er indhentet som et led i kundekendskabsproceduren og de oplysninger, der er tilgængelige i Erhvervsstyrelsens it-system. Den indberettende virksomhed eller person skal sikre, at indberetningen foretages hurtigst muligt, hvilket normalt skal forstås som samme dag, hvor uoverensstemmelsen identificeres. Det skal desuden sikres, at indberetningen vedlægges den relevante dokumentation for uoverensstemmelsen.

SKÆRPEDE KRAV TIL KAPITALSELSKABER MED VIDERE

Ønsket om at skabe mere gennemsigtighed i ejerstrukturen for juridiske personer følges ikke alene i forhold til de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven. Det har således i forlængelse af de skærpede krav til virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, også været nødvendigt at skærpe reglerne for

de juridiske personer, der i henhold til særlovgivningen er forpligtet til at registrere deres reelle ejere i Erhvervsstyrelsens it-system. Implementeringen af AMLD V i dansk ret har for eksempel givet anledning til at ændre selskabsloven (lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019) i forhold til kapitalselskabers pligt til at registrere deres reelle ejere.

De nye krav indebærer blandt andet, at kapitalselskaber fremover mindst én gang årligt skal foretage en selvstændig undersøgelse af, om der er sket ændringer i de registrerede oplysninger om selskabets reelle ejere. Undersøgelsens resultater skal i den forbindelse fremlægges på det møde, hvor selskabets centrale ledelsesorgan godkender årsrapporten.

Derudover forpligtes kapitalselskaber som noget nyt til efter anmodning herom at stille oplysningerne om selskabets ejerforhold til rådighed for virksomheder og personer, der i henhold til hvidvaskloven er forpligtede til at gennemføre kundekendskabsprocedurer i relation til kapitalselskabet.

For at sikre at kapitalselskaber fremover har mulighed for at indhente de nødvendige oplysninger om ejerskabet af disse, forpligtes enhver, der enten direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer et kapitalselskab til efter anmodning fra selskabet at forsyne dette med de ejerskabsoplysninger, der er nødvendige for, at selskabet kan iagttage sin pligt til at identificere og registrere de reelle ejere af selskabet.

Der indføres lignende krav i særlovgivningen for en række andre juridiske personer, herunder for erhvervsdrivende fonde.

DE NYE AKTØRER

De nye regler indebærer tillige en udvidelse

af hvidvasklovens anvendelsesområde, sådan at "udbydere af veksling mellem virtuelle valutaer og fiatvalutaer" samt "udbydere af virtuelle tegnebøger" også omfattes af loven.

Baggrunden for at inkludere disse aktører på markedet for virtuelle valutaer er, at virtuelle valutaer tilbyder brugerne heraf en hidtil uset grad af anonymitet, der har vist sig ganske brugbar i forbindelse med såvel hvidvaskning som terrorfinansiering. Tilføjjelsen af disse aktører sker dermed som led i at skabe større gennemsigtighed på markedet for virtuelle valutaer. Derudover har udvidelsen i øvrigt haft den naturlige konsekvens, at der for første gang i dansk ret er blevet introduceret en legal definition af "virtuelle valutaer" (i forhold til hvidvasklovgivningen).

Derudover indebærer de nye krav, at også gallerier, auktionshuse og øvrige aktører, der erhvervsmæssigt opbevarer, handler med eller formidler handel med kunstværker, omfattes af hvidvaskloven. Disse virksomhedstyper er imidlertid kun omfattet af hvidvaskloven i det omfang, at værdien af deres transaktioner, enten enkeltvist eller som en række tæt forbundne transaktioner, beløber sig til 50.000 kroner eller mere.

ANBEFALINGER TIL RÅDGIVERE OMFATTET AF HVIDVASKLOVGIVNINGEN

Implementeringen af AMLD V i dansk lovgivning har som gennemgået givet anledning til en række lovændringer, der stiller nye og skærpede krav til registreringen og håndteringen af oplysninger om juridiske personers reelle ejere. Rådgivere, der i kraft af deres profession selvstændigt er underlagt hvidvaskloven, bør derfor fremover blandt andet iagttage følgende tre forholdsregler:

For det første skal det sikres, at interne politikker og forretningsgange for kundekendskabsprocedurer opdateres i forhold til de nye krav om indhentelse af et registreringsbevis eller et ekstrakt af oplysningerne i Erhvervsstyrelsens it-system.

For det andet skal det sikres, at interne politikker og forretningsgange for kundekendskabsprocedurer opdateres i forhold til de nye krav om indberetning af uoverensstemmelser i juridiske personers ejerforhold.

For det tredje skal det sikres, at interne politikker og forretningsgange for kundekendskabsprocedurer tager højde for præciseringerne af, hvilke personer, der anses for at være reelle ejere i trust og lignende juridiske arrangementer.

I det omfang, at sådanne rådgivere tillige rådgiver virksomheder om den løbende overholdelse af hvidvasklovgivningen, bør der yderligere iagttages følgende tre forholdsregler:

For det fjerde skal det sikres, at juridiske personer, herunder kapitalselskaber, rådgives om de nye krav om, at der skal foretages én årlig undersøgelse af, om der er sket ændringer i de registrerede oplysninger om ejerforholdene.

For det femte skal det sikres, at ejerne af juridiske personer, herunder kapitalselskaber, rådgives om deres pligt til efter anmodning at stille ejerskabsoplysninger til rådighed for den juridiske person.

For det sjette skal det sikres, at juridiske personer, herunder kapitalselskaber, rådgives om deres pligt til efter anmodning at stille oplysninger om deres ejerforhold til rådighed for virksomheder og personer, der skal gennemføre kundekendskabsprocedure i henhold til hvidvaskloven. •

Fritz Vad Sørensen er uddannet fuldmægtig fra Told- og Skatteskolen i København og er Master i Moms & Afgifter fra Handelshøjskolen/Aarhus Universitet. Fritz Vad Sørensen har 15 års erfaring inden for området og arbejder som moms- og afgiftsrådgiver i Beierholm.

Udtagningsmoms – nye regler

*Pas særligt på med nye ejendomme,
der ændrer anvendelse*

Tekst/ **Fritz Vad Sørensen**
Beierholm

Der er vedtaget nye regler om udtagningsmoms, som forventeligt træder i kraft i løbet af 2020. Den endelige dato er endnu ikke udmeldt, da lovændringen først skal godkendes i EU.

NYE EJENDOMME (NY FAST EJENDOM)

Når en entreprenør eksempelvis køber en grund og opfører fast ejendom i form af boliglejligheder til videresalg, er salget momspålagt, og der er momsfradrag for indkøbet af byggegrund, materialer med videre.

Ved svigtende salg sker det ofte, at entreprenøren er nødsaget til at droppe planerne om et salg her og nu og i stedet udleje boligerne. Boligudlejning er fritaget for moms, og således er entreprenøren ikke længere berettiget til det momsfradrag, som er taget i forbindelse med opførelsen af boligerne.

Med de nuværende momsregler skal entreprenøren indbetale 10 procent af den fratrukne moms per år i 10 år, når entreprenøren kan sandsynliggøre, at hensigten med opførelsen af lejlighederne var salg af disse.

I medfør af den nye lovgivning skal ovenstående regler ikke anvendes i den konkrete situation, men der skal i stedet betales udtagningsmoms, når én eller flere lejligheder overgår fra en salgshensigt til udlejning. Grundlaget for beregningen af udtagningsmomsen er markedsprisen for den/de pågældende lejligheder på udtagningsstidspunktet.

De nye regler giver entreprenøren nogle udfordringer. Markedsprisen vil som udgangspunkt være højere end "fremstillingsprisen" for lejlighederne, og således kan det ske, at der skal betales mere i udtagningsmoms, end der er fratrullet købsmoms. Desuden bortfalder den likviditetsfordel, der lå i at momsen skulle tilbagebetales hen over 10 år frem for at skulle falde allerede på udtagningsstidspunktet.

ØVRIGT OM FAST EJENDOM

Ud over nye ejendomme, som beskrevet ovenfor, gælder reglerne også for til- og ombygning, modernisering samt reparation og vedligeholdelse af fast ejendom.

DRIFTSMIDLER

De nye regler for udtagningsmoms omfatter også virksomheders indkøb af driftsmidler. Reglerne bliver relevante, hvor driftsmid-

lerne indkøbes udelukkende til brug for momspålagte aktiviteter, hvorefter driftsmidlerne inden for de første fem år overgår til udelukkende momsfri anvendelse. Det er eksempelvis tilfældet, når en busvognmand indkøber en bus udelukkende til turistikørsel (momspligtig bustransport), hvorefter bussen efter to år overgår til udelukkende at skulle anvendes til rutekørsel (momsfri bustransport). Andre eksempler kunne være it-systemer og rettigheder.

Der er nogle muligheder for optimering, når driftsmidlerne ændrer anvendelse. Derfor anbefaler vi, at virksomhederne konsulterer deres revisor, inden de ændrer et driftsmiddels anvendelse.

ØVRIGE SITUATIONER, DER ER OMFATTET AF DE NYE REGLER FOR UDTAGNING

Der skal betales udtagningsmoms, når en virksomhed forærer varer væk til medarbejdere og til andre. Dette gør sig også gældende, når detailhandlere giver overskudsvarer til velgørenhed. Udtagningsmomsen kan dog undgås, hvis modtagerne (typisk en hjælpeorganisation) betaler en symbolsk pris for overskudsvarerne. Det kan eksempelvis være DKK 1 per ton varer. •

Martin Christensen arbejder med skatterådgivning heriblandt virksomhedsordningen, kapitalafkastordningen, ejendomsavancer, aktieavancer, bilbeskatning, selvangivelser, selskabsbeskatning og hovedaktionærbeskatning.

Seneste nyt inden for beskatning af fri bil

Martin E. Skytte har 20 års erfaring som skatterådgiver blandt andet som manager i revisionsfirmaet Deloitte og fra advokatbranchen. Han rådgiver om alle områder inden for skatteretten, dog særligt med fokus på lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende samt mindre og mellemstore selskaber.

Tekst/ **Martin Christensen og Martin Engstrøm Skytte**
Beierholm

NYVOGNSPRISEN

Lad os starte med begyndelsen. Reglerne for beskatning af fri bil, som vi kender dem i dag, blev indført fra og med indkomståret 1994 og har siden da fungeret forholdsvist uændret. Siden indførelsen af de nuværende regler i ligningslovens § 16, stk. 4, har princippet været, at man for biler, som ikke er ældre end 36 måneder, skal beskattes af "nyvognsprisen".

Selvom reglerne siden indførelsen har været relativt statiske, har begrebet nyvognsprisen været genstand for debat, idet det har direkte betydning for den endelige beskatning. Oprindeligt fremgik det af Skatteministeriets cirkulære nr. 202 af 13. december 1993, at "har firmaet anskaffet bilen højst tre år efter bilens første indregistrering ("ny bil"), fastsættes beregningsgrundlaget med udgangspunkt i nyvognsprisen. Nyvognsprisen er bilens listeprijs fra ny, inklusive registreringsafgift, moms, leveringsomkostninger og alt normalt tilbehør". Altså en listeprijsbeskatning.

I 1996 blev det dog som følge af en lovændring af registreringsafgiftsloven muligt at fastsætte nyvognsprisen til "den værdi, som forhandleren skal benytte ved registreringsafgiftsberigtigelsen for et nyt køretøj, er blandt andet køretøjets almindelige pris, jævnfør registreringsafgiftslovens §§ 8 og 9.". Dette princip er efterfølgende blevet fastslået i flere afgørelser heriblandt i SKM2012.182.LSR samt LSR af 17.12.2003, journalnr. 13-5763576.

Siden har de fleste rådgivere med videre nok haft den opfattelse, at det var værdien i forbindelse med afgiftsberigtigelsen, der var afgørende.

I tilknytning hertil skal henvises til Juridisk Vejledning, som indtil 2. udgave 2018 anførte, at "Told- og Skattestyrelsen har udtalt sig om nyvognsprisen. Som følge af ændring af lov om registreringsafgift har styrelsen præciseret, at den pris, som forhandleren faktisk benytter ved afgiftsberigtigelsen, også udgør beregningsgrundlaget inklusive registreringsafgift, moms, leveringsomkostninger og alt normalt tilbehør ved værdiansættelse af fri bil efter LL § 16, stk. 4, 5. pkt." (vores understregning).

EN SAG MED STOR BETYDNING (SKM2018.331.BR / SKM2019.338.ØLR)

Den 7. juni 2018 skete der dog noget, som har ændret forståelsen af begrebet nyvognspris. Byretten i Roskilde stadfæstede Landskatterettens afgørelse vedrørende fortolkningen af begrebet nyvognsprisen.

En skatteyder (hovedaktionær) havde via sit selskab erhvervet og fået stillet en bil til rådighed. Forhandleren havde inden salget til selskabet anskaffet bilen fra importøren og havde haft bilen stillet til rådighed for en medarbejder ansat hos forhandleren. Der var opgjort en "kundepris" på DKK 467.072, som var blevet anvendt ved indregistreringen og afgiftsberigtigelsen. Efter at den pågældende medarbejder havde kørt i bilen i cirka et år, hvorved bilen havde kørt cirka 24.000 kilometer, blev bilen solgt fra forhandleren til hovedaktionærens selskab for DKK 860.000.

Hovedaktionæren var blevet oplyst om, at beskatningsgrundlaget udgjorde DKK

467.072, svarende til den pris, som var blevet anvendt ved afgiftsberigtigelsen. SKAT (nu Skattestyrelsen) anfægtede dog dette beskatningsgrundlag, da de vurderede, at nyvognsprisen skulle fastsættes til anskaffelsesprisen på DKK 860.000 og ikke den pris, der var anvendt ved afgiftsberigtigelsen mellem importøren og forhandleren. I sagen indgår en længere drøftelse af, om det er værdien ved afgiftsberigtigelsen, værdien ved salg fra forhandleren (efter første indregistrering) eller den reelle nyvognspris på bilen, som skal anses for "nyvognsprisen" og derved danne grundlag for opgørelsen af fri bil.

Byretten anfører i deres afgørelse af sagen, at nyvognsprisen må forstås "... som den pris, en slutbruger skulle betale hos en forhandler ved erhvervelse af køretøjet som nyt". Dermed kom beskatningsgrundlaget i sagen til at udgøre DKK 860.000, hvilket er udtryk for, at det er den reelle nyvognspris til slutbrugeren, som skal anvendes. I mangel af bedre ansås den pris på DKK 860.000, som selskabet havde givet for bilen, da den var et år gammel, som nyvognsprisen.

Det bør bemærkes, at SKAT i sagen anfører, at prisen på DKK 860.000 cirka et år efter bilen første gang blev indregistreret, formentlig er udtryk for, at bilen har været over DKK 1 million værd på indregistreringstidspunktet, men at prisen på DKK 860.000 blev fastsat ud fra en venlighedsbetragtning. Sagen blev efterfølgende anket til Østre Landsret (SKM2019.338.ØLR). Østre Landsret tiltrådte dog byrettens begrundelse og stadfæstede derved, at begrebet "nyvognspris" i ligningslovens § 16, stk. 4, må forstås som den pris, en slutbruger skulle betale hos en forhandler ved erhvervelse af køretøjet som nyt. Landsretten stadfæster derfor byrettens dom.

HVOR STÅR VI MED DOMMEN?

Dommen medfører, at det ikke længere er muligt at anvende værdien ved afgiftsberigtigelsen ved første indregistrering som den værdi, der skal danne basis for beskatningsgrundlaget.

Det fremgår dog ikke af dommen, hvilken værdi der skal danne grundlag for opgørelsen af fri bil, idet det alene nu er præciseret, at nyvognsprisen er den pris, en slutbruger skal betale hos en forhandler ved erhvervelse af køretøjet som nyt. Heri er forudsat, at der tale om uafhængige parter og salg på markedsvilkår.

Om listeprisen, bilens købspris eller en helt tredje skønnet nyvognspris er udtryk for bilens nyvognspris fremgår ingen steder i dommen.

I to ikke-offentliggjorte sager fra Landsskatteretten er begrebet nyvognspris efterfølgende ligeledes fortolket forskelligt. I den ene afgørelse kommer man frem til, at bilens listepris er udtryk for nyvognsprisen. I den anden sag kommer man frem til, at det er bilens købspris ved første indregistrering, der er bilens nyvognspris.

Praksis på området har derfor siden afgørelsen været meget uklar.

HVAD MED LEASINGBILER?

Efter afsigelsen af SKM2019.338.ØLR var det helt klart, at købte biler blev ramt af praksisændringen, mens leasingbiler ikke umiddelbart var omfattet som følge af en særlig praksis for leasingbiler.

NY LOV VEDTAGET

Regeringen fremsatte dog den 20. december 2019 et lovforslag (L91 B) til ændring af reglerne for opgørelse af beskatningsgrundlaget særligt for leasingbiler. Lovforslaget blev vedtaget den 30. januar 2020.

Fremadrettet skal der ske ændring af beregningsgrundlaget for fri bil, hvis der, jævnfør registreringsafgiftslovens § 9a, er krav om, at der skal ske genberegning af værdien. Det er i den henseende uden betydning, om bilen er købt eller leaset. Der vil herved skulle foretages genberegning i situationer, hvor bilen blandt andet leases eller anvendes som demobil. Genberegningen skal foretages senest fire måneder efter første indregistrering. Ud fra dette princip opstår der derfor ikke fremadrettet usikkerhed med hensyn til nyvognsprisen i forhold til LL § 16, stk. 4, på disse biler, da nyvognsprisen efter de fire første måneder altid vil være den genberegne værdi.

Lovændringen medfører en ændring af LL § 16, stk. 4, 5 pkt., idet der indsættes følgende ændring:

”dog således, at hvis der sker genberegning af bilens afgiftspligtige værdi efter registreringsafgiftslovens § 9 a, anvendes en beregnet nyvognspris baseret på den genberegne afgiftspligtige værdi fra genberegningstidspunktet”.

HVILKE BILER ER OMFATTET AF LOVÆNDRINGEN

Lovændringen omfatter alene nye biler, der leveres, og som stilles til privat rådighed fra

og med den 1. februar 2020, hvorpå der jævnfør registreringsafgiftslovens § 9a er krav om genberegning af registreringsafgiftsgrundlaget, oftest leasingbiler. Men lovændringen omfatter også købte biler, hvorpå der er krav om genberegning efter registreringsafgiftslovens § 9a. For biler, som allerede er stillet til privat rådighed, eller for brugte leasingbiler, som stilles til rådighed efter den 1. februar 2020, finder reglerne ikke anvendelse.

KONSEKVENSERNE AF LOVÆNDRINGEN

Lovændringen medfører, at for nye biler, hvorpå der er krav om genberegning, skal den genberegne værdi anvendes som beskatningsgrundlag ved opgørelse af fri bil for medarbejderen. Der skal ske genberegning af biler, der leases ud, anvendes som værkstedsbiler (lånebiler) eller demobil og biler, der udlånes erhvervsmæssigt.

Genberegningen skal foretages senest fire måneder efter første indregistrering. Genberegningen skal foretages med udgangspunkt i en genberegnet nyvognspris, som svarer til den pris, som en slutbruger skal betale hos en forhandler for køretøjet som nyt, og dermed bilens markedsværdi mellem to uafhængige parter.

Konsekvenser af nedsættelse eller forhøjelse af genberegnet værdi:

- Nedsættes den genberegne værdi i forhold til den oprindeligt anvendte værdi, nedsættes beskatningsgrundlaget ikke.

- Forhøjes den genberegnete værdi i forhold til den oprindeligt anvendte værdi, forøges beskatningsgrundlaget – dog først fra og med måneden for genberegning. Dette medfører, at arbejdsgiveren er pligtig til at tilpasse beregningen af fri bil fra tidspunktet for genberegning. Vælges genberegningen foretaget før fristen på fire måneder, er det fra og med tidspunktet for genberegning, at beskatningsgrundlaget ændres.

I situationer, hvor der sker genberegning i løbet af en måned, skal den nye genberegnete værdi anvendes som beskatningsgrundlag fra og med den pågældende måned.

Det er leasingselskabet, der er pligtigt til at oplyse arbejdsgiveren (leasingtageren) om den værdi, der skal lægges til grund for beregningen af fri bil.

RABAT I BESKATNINGSGRUNDLAGET FOR MILJØVENLIGE BILER

Den 30. januar 2020 blev L90 vedtaget. Lovforslaget giver personer, som får stillet en grøn firmabil til rådighed, mulighed for at spare op til DKK 30.000 før skat i 2020. Skattebesparelsen vil udgøre DKK 1.867 per måned.

Det er alene muligt at opnå skattebesparelsen i perioden 1. april 2020 til og med 31. december 2020, hvis man får stillet en el-, plug-inhybrid eller brændselscelledrevet (typisk brintbiler) bil til rådighed.

Ordningen ophører den 1. januar 2021, medmindre der inden da politisk vedtages en forlængelse af ordningen.

Reelt udgør nedsættelsen i den skattepligtige værdi årligt DKK 40.000 før skat, men da det kun er muligt at opnå besparelsen i ni måneder af 2020, udgør nedsættelsen i skattepligtig værdi reelt DKK 30.000 før skat.

Det har ingen betydning, om bilen er leaset eller købt. Skattebesparelsen kan opnås både for allerede erhvervede eller leasede firmabiler samt biler, der erhverves efter den 1. april 2020. Ordningen medfører lidt administrativt arbejde for arbejdsgiveren, idet det kræves, at der sker genberegning per 1. april 2020 samt ændring af beskatningsværdien i lønsystemet tilbage til den oprindelige værdi per 1. januar 2021. I princippet vil det være muligt at anskaffe en bil med et beskatningsgrundlag på DKK 160.000, idet denne bil så vil have en skattepligtig værdi på DKK 40.000 eksklusive miljøtillæg, som vil blive nedsat til DKK 0 før miljøtillæg. •

Niels Jørgen Kristensen er uddannet skattervisor og er Master i Skat. Niels Jørgen Kristensen arbejder som skatterådgiver i Beierholm og har lang erfaring med stort set alle skattemæssige udfordringer for såvel personer som juridiske enheder.

INDFØRELSE AF SÆLGERPANTE- BREVSMODEL – LETTERE GENERATIONS- SKIFTE AF LAND- BRUG OG ANDRE ERHVERVS- EJENDOMME

Tekst/ **Niels Jørgen Kristensen,**
Beierholm

Folketinget har indført nye regler om en såkaldt "sælgerpantebrevsmodel", der har til hensigt at gøre det lettere at generationsskifte landbrugsejendomme til yngre landmænd ved at udskyde beskattningen af hele eller dele af sælgers ejendomsavance. Modellen kan dog også bruges til at generationsskifte andre ejendomme, der anvendes i sælgers og købers virksomhed.

OM DE NYE REGLERS TILBLIVEN

Folketinget fremsatte i slutningen af april 2019 et forslag om en sælgerpantebrevsmodel, der skulle lette særligt generationsskifter af landbrugsejendomme til yngre landmænd.

Da der i mellemtiden kom et folketingsvalg, blev lovarbejdet sat i bero. Nu er reglerne om en sælgerpantebrevsmodel imidlertid vedtaget ved lov nr. 1578 af 27. december 2019 som § 6D i ejendomsavancebeskatningsloven.

Reglerne har virkning fra 1. januar 2020 for ejendomme, der sælges efter denne dato. Underskriftsdatoen for købsaftalen er i denne henseende afgørende.

HVAD GÅR DE NYE REGLER UD PÅ?

De nye regler går kort fortalt ud på, at sælgeren af en erhvervsjendom får mulighed for at udskyde beskattningen af ejendomsavancen helt eller delvist på den solgte ejendom i op til 10 år i stedet for, at beskattningen skal ske i afståelsesåret. Beregnes der genvundne afskrivninger ved afståelsen, er de ikke omfattet af udskydelsen af beskattningen.

Den del af ejendomsavancen, der kan skubbes, kan hverken overstige 10 procent af afståelsessummen eller den samlede kontantværdi af det udstedte sælgerpantebrev.

Sælger den ældre landmand således en landbrugsejendom til en yngre landmand for DKK 10 millioner, hvoraf kontantværdien af sælgerpantebrevet udgør DKK 1,5 millioner, kan den udskudte avance højst udgøre 10 procent af afståelsessummen, det vil sige DKK 1 million.

Hvis sælgers ejendomsavance er DKK 1 million eller mindre, kan sælger skubbe hele ejendomsavancen i en periode, der svarer til længden på det udstedte sælgerpantebrev, dog maksimalt i 10 år. Sælger indtægtsfører herefter denne del af ejendomsavancen over sælgerpantebrevsperioden i takt med købers afdrag på sælgerpantebrevet.

Er avancen større end DKK 1 million, skal der betales skat i salgsåret af den del af avancen, der overstiger DKK 1 million. Selv om de nye regler primært er møntet på landmænd, gælder reglerne for alle ejendomme, hvor der kan ske genanbringelse efter reglerne i ejendomsavancebeskatningslovens § 6A. Det vil sige også andre ejendomme, der har været anvendt i sælgers virksomhed, og som skal anvendes i købers virksomhed, kan omfattes.

Reglerne kan dog ikke anvendes ved salg af udlejningsejendomme, medmindre der er tale om ejendomme udlejet fra personlig aktionær med bestemmende indflydelse i det selskab, som lejer ejendommen. I sidstnævnte tilfælde skal såvel ejendom som den bestemmende indflydelse overgå til køber.

Reglerne kan ikke anvendes, hvor køber og sælger er en hovedaktionær og dennes selskab, eller hvor overdragelsen sker mellem concernforbundne selskaber, herunder hvor far eller søn er hovedaktionær i et selskab, der er køber eller sælger.

Hvis køber videresælger ejendommen, køber ophører med at anvende ejendommen erhvervsmæssigt, eller sælger overdrager pantebrevet inden for sælgerpantebrevsperioden, forfalder den resterende avance til beskattning. Visse andre dispositioner kan også udløse den resterende avance til beskattning.

Reglerne kan også anvendes inden for familien, for eksempel ved overdragelse af en erhvervsjendom fra far til søn. Der indføres en regel i virksomhedsskatteloven, så et sælgerpantebrev omfattet af ejendomsavancebeskatningslovens § 6D utvivlsomt kan indgå i virksomhedsordningen, også selvom der måtte være tale om udlån fra fars virksomhedsordning til sønnen.

Reglerne kan anvendes af sælgere, der er selvstændige erhvervsdrivende og af selskaber. Det er en betingelse, at sælger inden selvangivelsesfristen for salgsåret afgiver oplysninger til skattemyndighederne om anvendelse af reglerne, indsender en kopi af gældsbeholdningen og oplyser om afdragsprofilen for de kommende år.

AFSLUTNING

De nye regler kan ikke i sig selv løse generationsskifte-problematikker, herunder likviditetsmæssige udfordringer for den nye generation for at kunne overtage erhvervsjendomme. Dertil er forslaget ikke vidtrækkende nok. Det skal derfor ses som et supplement til mulige generationsskifteløsninger. •

Fritz Vad Sørensen er uddannet fuldmægtig fra Told- og Skatteskolen i København og er Master i Moms & Afgifter fra Handelshøjskolen/Aarhus Universitet. Fritz Vad Sørensen har 15 års erfaring inden for området og arbejder som moms- og afgiftsrådgiver i Beierholm.

ENSRETNING AF EU-REGLER – KÆDETRANS- AKTIONER

Tekst/ **Fritz Vad Sørensen**
Beierholm

Den danske momslov udspringer ligesom de øvrige nationale momslove i EU af momssystemdirektivet. Dog er der en del forskelle på fortolkning og håndtering af momsreglerne i de respektive EU-lande.

ENSRETNING AF EU-MOMSREGLERNE

Vedrørende handel med varer mellem EU-landene forsøges det nu at ensrette reglerne. Det gælder blandt andet kædetransaktioner. Definitionen af en kædetransaktion er, at varerne og fakturaerne ikke følges ad. Der er typisk én varetransaktion, men flere handler/fakturaer.

EKSEMPEL PÅ EN KÆDETRANSAKTION

Som eksempel handles en vare, der befinder sig i Tyskland og ejes af en tysk virksomhed, til en polsk virksomhed. Den polske virksomhed handler den samme vare til en østrigsk virksomhed, som igen handler den samme vare til en dansk virksomhed. Her er der således tre fakturaer, hvor varen leveres direkte fra Tyskland til Danmark, så den polske og den østrigske virksomhed aldrig ser varen. Nogle varer handles på denne måde grundet specielle kontakter mellem køber og sælger, men der kan også være andre årsager hertil.

MOMSMÆSSIG HÅNDTERING AF EN KÆDETRANSAKTION

Momsmæssigt kan kun én af de tre faktura-

er være uden moms. De øvrige to fakturaer skal således tillægges moms. Her skal vi se på leveringsbetingelserne og dermed finde ud af, hvilken af de tre fakturaer, der skal være uden moms.

Faktura nr. 1 er uden tillæg af moms

Når den første faktura er uden moms, transporteres varen i princippet fra Tyskland til Danmark i forbindelse med denne faktura. Det betyder, at den polske virksomhed køber og videresælger en vare, der er i Danmark, og den polske virksomhed skal momsregistreres i Danmark og opkræve dansk moms over for den østrigske virksomhed. Den østrigske virksomhed skal på samme måde momsregistreres i Danmark og opkræve dansk moms over for den danske køber.

Faktura nr. 2 er uden tillæg af moms

Når den anden faktura er uden moms, sker varetransporten fra Tyskland til Danmark ved fakturering fra den polske mellemhandler til den østrigske mellemhandler. Det betyder, at den polske virksomhed køber en vare, der befinder sig i Tyskland. Den tyske sælger skal opkræve tysk moms, og den polske virksomhed skal momsregistreres i Tyskland og levere varen uden moms til den østrigske virksomhed. Den østrigske virksomhed køber så en vare, der befinder sig i Danmark, og så skal den østrigske virksomhed momsregistreres i Danmark og opkræve dansk moms over for den danske køber.

Faktura nr. 3 er uden tillæg af moms

Hvis det er den tredje faktura, der er uden moms, køber både den polske og den østrigske virksomhed en vare, der befinder sig i Tyskland, og således skal begge virksomheder momsregistreres i Tyskland, hvorefter

den østrigske virksomhed sælger varen uden tillæg af moms til Danmark.

TREKANTSHANDEL

Reglerne for trekantshandel er umiddelbart omfattet af reglerne for kædetransaktioner, men dog er der særregler, så selvom der er to fakturaer og kun én varetransport, og få betingelser er opfyldte, kræves det ikke, at mellemhandleren er momsregistreret i hverken købers eller sælgers land. Disse betingelser er, at varetransporten skal ske på initiativ fra sælgeren, så hverken mellemhandleren eller køberen får råderet over varerne i sælgers land. Derfor er det vigtigt at have fokus på leveringsbetingelserne (de såkaldte incoterms).

FORMALIA

Når en vare sælges med tillæg af moms, skal momsen indbetales til Skattestyrelsen på almindelig vis. Men når der faktureres uden moms ved et EU-variables salg fra eksempelvis

Danmark til Tyskland, er der nogle formalia, der skal overholdes. Som sælger skal salget angives i rubrik B for varer på momsangivelsen, og salget skal indberettes til "EU-varesalg uden moms" (listesystemet). Fakturaen skal indeholde købers landekode og momsnummer samt angivelse af, at køberen i det andet EU-land (Tyskland i dette eksempel) skal beregne moms af købet. Det kan ske ved at anføre "free of VAT" på fakturaen.

Herudover skal sælger kontrollere, at køber har et gyldigt momsnummer i et andet EU-land, og denne kontrol skal kunne dokumenteres efterfølgende. Kontrollen skal finde sted mindst en gang per kvartal for faste kunder.

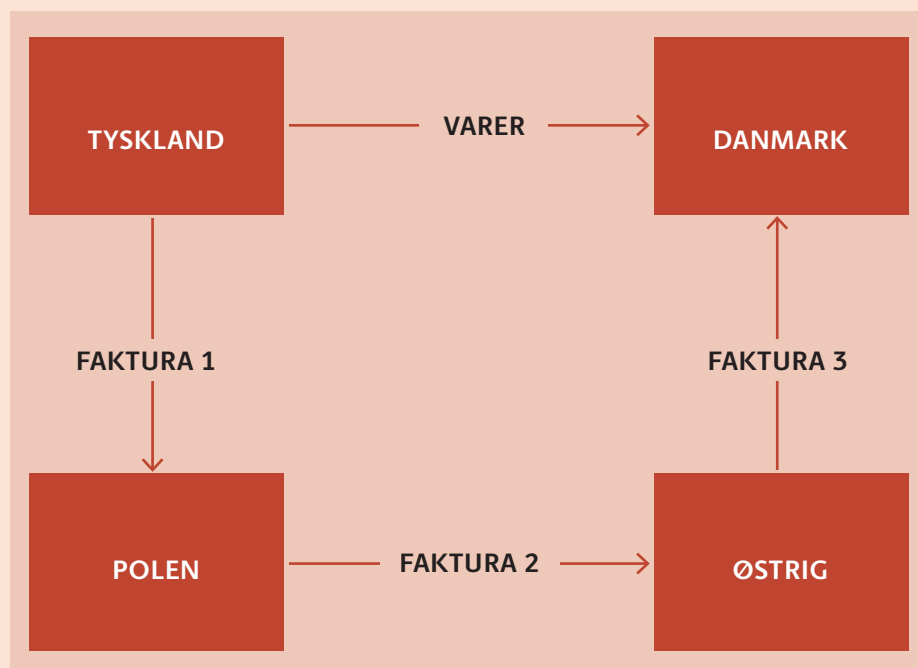
Endelig skal sælgeren dokumentere, at varen er transporteret fra landet (i dette eksempel Danmark) til et andet EU-land. Denne dokumentation kan eksempelvis ske i form af underskrevet fragtbrev.

Det er meget vigtigt, at alle formalia overholdes.

Skattestyrelsen har udmeldt skrappe krav end disse vedrørende transporten af varerne. Dette var også af hensyn til at ensrette reglerne på EU-niveau. Men senest har Skattestyrelsen udmeldt, at ovenstående regler er tilstrækkelige, så de skrappe krav ikke nødvendigvis skal følges.

RISIKO

Hvis en dansk virksomhed har kædetransaktioner, hvor virksomheden er en af mellemhandlerne, skal denne virksomhed momsregistreres i enten købers eller sælgers EU-land. Det betyder, at der er en forpligtelse til at betale moms i et af disse lande. Derudover kan de pågældende lande, hvor virksomheden har en momsforpligtelse, udstede bøder for manglende overholdelse af de lokale momsregler. •

Fritz Vad Sørensen er uddannet fuldmægtig fra Told- og Skatteskolen i København og er Master i Moms & Afgifter fra Handelshøjskolen/Aarhus Universitet. Fritz Vad Sørensen har 15 års erfaring inden for området og arbejder som moms- og afgiftsrådgiver i Beierholm.

PAS PÅ MOMS- REGLERNE, NÅR DU SÆLGER TIL NORGE

Når danske virksomheder entrerer med Norge, er det vigtigt at holde sig for øje, at der er særlige momsregler i Norge.

Tekst/ **Fritz Vad Sørensen**
Beierholm

Norge er som bekendt ikke medlem af EU, og i momsmæssigt henseende er der tale om et tredjeland med sine helt egne momsregler. På mange områder ligner de norske momsregler de danske momsregler, vi kender i EU, men på andre områder er de norske momsregler helt anderledes. Det giver i praksis nogle uheldige situationer.

SALG AF VARER TIL VIRKSOMHEDER I NORGE

Når en dansk virksomhed sælger varer til virksomheder i Norge, giver det normalt ingen udfordringer momsmæssigt. Der er tale om, at en dansk virksomhed via en speditør får fragtet varer til Norge, og den norske virksomhed indfortolder varerne ved ankomsten. Salget sker uden moms, og den norske virksomhed beregner norsk importmoms og eventuel told.

SALG AF VARER TIL PRIVATKUNDER I NORGE

Hvis en dansk virksomhed sælger varer til norske privatkunder (typisk via en webshop) kræver det som udgangspunkt, at den danske sælger bliver momsregistreret i Norge og sælger varerne med norsk moms til de norske privatkunder. Der er dog nogle undtagelser hertil.

NÆRINGSMIDLER

Ved salg af næringsmidler til norske privatkunder har dette været fritaget for moms i Norge, når værdien heraf var på under NOK 350. Men efter den 1. januar 2020 er dette gjort momspålagt i Norge, hvor momsen betales af køberen. Det betyder, at den danske sælger ikke bliver registreringspligtig for momsen i Norge.

Salg af næringsmidler med en værdi over NOK 350 sælges uden moms fra Danmark. Køberen betaler den norske moms. Der er ingen ændring af disse regler.

SALG AF ALKOHOL, TOBAK OG ANDRE SÆRLIGT AFGIFTSBELAGTE VARER

Her har den danske sælger ingen registreringspligt for moms i Norge. Køberen i Norge betaler momsen.

ANDRE VARER

Disse varer er inddelt i tre grupper efter varernes værdi. Leverancer med en værdi på under NOK 350 er fritaget for moms indtil den 1. april 2020. Herefter skal den danske sælger momsregistreres i Norge og betale norsk moms af salget.

For leverancer til en værdi mellem NOK 350 og 3.000 skal køberen i Norge betale den norske moms, og den danske sælger leverer varerne uden moms. Disse regler er gældende frem til den 1. april 2020. Herefter skal den danske sælger momsregistreres i Norge og betale norsk moms af salget.

Gældende for hele dette afsnit er, at når den danske virksomhed, der sælger varerne til Norge, ikke er registreringspligtig for moms i Norge, skal den danske virksomhed sælge uden moms og registrere sit salg i rubrik C på momsangivelsen.

SALG AF YDELSER I OG TIL NORGE

Ved salg af ydelser i Norge, skal vi også være meget forsigtige. Dog volder det normalt ikke problemer, hvis ydelserne udføres fra Danmark.

Det er typisk rådgivningsydelser, der udføres for norske virksomheder, hvor rådgiveren forbliver i Danmark og udfører arbejdet fra Danmark. Her er der som udgangspunkt ingen registreringspligt for moms i Norge. Hvis rådgivningen udnyttes i Norge, fakturerer den danske rådgiver arbejdet uden moms, og køberen i Norge beregner norsk moms.

Hvis modsat en dansk rådgiver udfører tilsvarende rådgivning, men rådgivningen udnyttes i Danmark (af den norske køber), opkræver den danske rådgiver dansk moms

over for den norske virksomhed. Som eksempel på sådan rådgivning er udarbejdelse af en dansk selvangivelse eller noget rådgivning vedrørende andre forhold i Danmark.

Hvis den danske rådgiver tager til Norge for at udføre rådgivningen i Norge, skal rådgiveren som udgangspunkt momsregistreres i Norge og opkræve norsk moms over for den norske kunde, når registreringsgrænsen på NOK 50.000 overskrides.

Vi har en del håndværksvirksomheder, der udfører arbejde i Norge. Når arbejdet fysisk udføres i Norge, er det klare udgangspunkt, at virksomheden skal momsregistreres i Norge og opkræve norsk moms af arbejdet over for den norske køber. Det kommer bag på mange af vores kunder, at der ikke blot kan faktureres til de norske kunder uden moms, hvor køberen i Norge beregner momsen (svarende til reglerne for omvendt betalingspligt/reverse charge). Der skal også tages højde for told i forbindelse med indførsel af eget værktøj med videre til brug for arbejdet i Norge.

ANDRE UDFORDRINGER END MOMS

Ud over de momsmæssige udfordringer med Norge er der også skattemæssige udfordringer samt nogle registreringer i Norge, der udelukkende har til hensigt at holde styr på, hvor mange udefra, der arbejder i Norge. Der er givetvis langt flere udfordringer, end vi har berørt i denne artikel.

ANBEFALING

Det er vores klare anbefaling, at når en virksomhed træder ind på det norske marked for at sælge varer og ydelser, bør de norske momsregler på det pågældende område undersøges. Dette er for at minimere risikoen for efterbetaling af moms i Norge ved manglende momsregistrering i Norge samt for at undgå, at de norske myndigheder udsteder bøder for manglende overholdelse af de norske momsregler. Samtidig bør det undersøges, hvilke krav til skatteregistrering og øvrige registreringer, der er for den pågældende aktivitet. •

/ FAGLIGE UDKLIP

REGNSKAB & REVISION / AF MARTIN SAMUELSEN, STATS-AUTORISERET REVISOR, INSPICIO

NY BEKENDTGØRELSE OM KVALITETSKONTROL AF REVISIONSVIRKSOMHEDER

Erhvervsstyrelsen udsendte den 19. december 2019 "Høring vedrørende forslag til ny bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder". Det fremgår heraf, at ændringerne foreslås at træde i kraft den 15. februar 2020 og vil gælde for kvalitetskontroller, hvor der udføres kvalitetskontrolbese- søg efter ikrafttrædelsesdatoen, hvilket så- ledes omfatter kvalitetskontrollen i 2020.

Fristen for at give høringssvar var den 17. ja- nuar 2020.

Af de væsentligste ændringer (i høring) i forhold til den dagældende bekendtgørelse om kvalitetskontrol af revisionsvirksomhe- der kan fremhæves:

- Antallet af stikprøver af erklærings- opgaver i forbindelse med en kvali- tetskontrol baseres på antallet af af- givne erklæringer gennem de enkelte revisionsvirksomheder.

Hidtil er stikprøveantallet opgjort på baggrund af antallet af revisorer, der kan afgive erklæringer gennem revisionsvirksomheden.

- Revisionsvirksomheder til årlig kvalitets- kontrol omfatter revisionsvirksomheder, der reviderer OMX C25 cap og OMX Large cap kunder.

Således vil revisionsvirksomheder, der revi- derer OMX Mid cap kunder, men som ikke reviderer kunder i OMX C25 cap eller OMX Large cap, ikke længere være omfattet af den årlige kontrol.

- Eksterne kvalitetskontrollanter skal med- dele Erhvervsstyrelsen om forhold, der giver grund til at tro, at disse kan have tilknytning til hvidvask eller terrorfinan- sierung, som er omfattet af underretnings- pligten i hvidvaskloven. •

DANICA PRISEN 2020

Kender du årets guldfugl?

Danica Prisen er en traditionsrig pris, som gennem 30 år har været med til at udbrede kendskabet til revisorbranchen og sætte fokus på nye talenter i branchen.

Kender du en cand.merc.aud. med ambitioner – også inden for skat?

Skat og rapportering om skat fylder mere og mere i landets virksomheder og i revisorbranchen. Som noget nyt kan kandidater, der skriver afhandling inden for skatteområdet også nomineres til Danica Prisen.

Det betyder, at kandidatafhandlinger, der er skrevet på cand.merc.aud.-studiet inden for hovedområderne skat, revision eller eksternt regnskabsvæsen kan kvalificere sig til Danica Prisen.

Ansøgningsbetingelser

- Kandidatafhandlingen skal have opnået karakteren 10 eller 12.
- Vejleder af kandidatafhandlingen skal skrive en udtalelse om afhandlingen.
- Kandidatafhandlingen skal være bedømt i perioden 1. juli 2019 - 30. juni 2020.

Ansøgninger skal sendes senest d. 15. juli 2020 til danicaprisen@fsr.dk

VEJEN TIL VÆRDIFULDE NETVÆRK

Revisorer har de bedste forudsætninger for at blive gode til networking. De skal bringe deres faglighed i spil og med enkle værktøjer gribe arbejdet med virksomhedens relationer strategisk an, lyder det fra to netværkseksperter. Revisorers interesse for at netværke med ligesindede er stor, viser erfaringerne fra nyt revisornetværk.

Tekst/ **Lone Schrøder Jeppesen**,
freelancejournalist
Foto/ **Network Academy A/S**

Networking er en kompetence, som skal trænes på lige fod med alle andre faglige kompetencer. At netværke er ikke bare noget, som man kan automatisk. Men det er uomtvisteligt, at succes i revisionsbranchen afhænger af, hvor god man er til at skabe og pleje relationer. Og forbindelserne til markedet, kunderne og kollegerne er et konkurrenceparameter, som bliver stadig vigtigere, for den ægte menneskelige relation er det eneste, der ikke kan kopieres i fremtidens revisions- og rådgivningsvirksomhed.

Er man ikke den fødte netværker, kan det læres. Og det har revisorer de bedste forudsætninger for, mener foredragsholder og stifter af Network Academy A/S, Mark Patterson.

“Networking er i virkeligheden forståelse af sammenhænge og strukturer - og det er præcis det, som revisorerne er uddannet til. Vi skal bare flytte den forståelse og interesse over i relationen mellem mennesker. Revisoren skal bringe sin faglighed og interesse for strukturer og sammenhænge i spil, og gør man det på den rigtige måde, skaber man fantastiske relationer,” siger han.

Den bedste udgave af sig selv

Revisorer tillægger måske ikke relationen og dialogen den allerstørste betydning. De

er ikke nødvendigvis udadvendte og sociale af natur. Men det er misforstået, at man skal være særlig ekstrovert for at være en dygtig netværker. Introverte profiler har også gode forudsætninger for det, mener netværksekspert og forfatter, Susie Lynge.

"Introverte er meget dygtige til at netværke, når de får lov til at gøre det på deres måde med respekt for deres egen måde at være på, hvor de får kastet lys på det, som de er gode til. I mødet med andre mennesker skal man ikke være en anden, men den bedste udgave af sig selv," pointerer Susie Lynge, der træner revisorer i at netværke og har skrevet bøgerne: *"Netværk nu! – 10 enkle trin til et effektivt netværk"* og *"Videndeling der virker – Sådan arbejder I med netværk"*.

Strategisk networking består ifølge Susie Lynge af tre elementer: Hjerne, hjerte og fødder. For det første skal man bruge hjernen, turde arbejde meget bevidst og lægge en konkret plan for sin networking, hvor man kortlægger sine vigtigste kontakter. Så skal man lade sit hjerte gå forrest og oprigtigt gerne ville det gode for andre mennesker. Det handler også om at gå fra tanke til handling. Man kan ikke tænke sig til et stærkt netværk – man skal gøre noget for at pleje og udvikle det.

Networking er i virkeligheden forståelse af sammenhænge og strukturer – og det er præcis det, som revisorerne er uddannet til. Vi skal bare flytte den forståelse og interesse over i relationen mellem mennesker. Revisoren skal bringe sin faglighed og interesse for strukturer og sammenhænge i spil, og gør man det på den rigtige måde, skaber man fantastiske relationer.

Mark Patterson
Stifter af Network Academy A/S

En del af strategien

Networking har ikke noget med small talk at gøre. Ifølge Mark Patterson handler det om at tænke networking ind som en del af revisionsfirmaets strategi, hvor arbejdet med personlige relationer og netværk gribes analytisk og grundigt an. Første trin er at identificere vigtige strategiske relationer, som virksomheden ikke har. Næste step er at give nøglemedarbejdere redskaberne til at gå ud og skabe disse vigtige relationer – lige så naturligt, som de går til et excel-regneark.

"At træne nøglemedarbejdere i den disciplin er benhårdt, specielt fordi man ikke er vant til at tage denne disciplin rigtig alvorlig. Mange revisionskontorer er kolosser på lerfodder, for det er ganske få personer, der bringer ny forretning ind. Det er jo livsfarligt, når det ligger på få hænder."

Det er måske 90 procent af medarbejderne, der ikke ser det som deres ansvar at skabe nye kunderelationer," fastslår Mark Patterson.

Han kører projekter i revisionsvirksomheder, hvor han sammen med ti nøglemedarbejdere identificerer virksomhedens allervigtigste strategiske relationer og hjælper med at få skabt disse relationer helt fra bunden. Formålet er at gøre flere i stand til at skabe forretning hurtigere.

Køreplan for networking

Ifølge Susie Lynge er det nogle enkle værktøjer, der skal til. Man kan følge en køreplan i tre faser for sin networking, eksempelvis ved en reception eller et møde. Første fase handler om at forberede sig på, hvem deltagerne er, hvem det vil være mest oplagt at komme i kontakt med, og hvordan man selv gerne vil interagere i det rum, eksempelvis hvordan ens elevatortale skal lyde. Næste fase er selve receptionen eller mødet. Er man tilbageholdende som type, skal man være lidt mere udadvendt, end man plejer, og skrue op for sin nysgerrighed og stille flere åbne spørgsmål, så ens samtalepartner oplever, at man er oprigtigt interesseret. Det er vigtigt at sætte sig

SÅDAN SKABER REVISORER VÆRDIFULDE NETVÆRK

- Se networking som en kompetence, der skal læres.
- Bring din faglighed i spil og vær den bedste udgave af dig selv.
- Brug hjerne, hjerte og fødder. Læg en plan, lad hjertet gå forrest, gå fra tanke til handling.
- Gør networking til en del af virksomhedens strategi. Grib det analytisk og grundigt an.
- Identificer de vigtigste strategiske relationer og giv nøglemedarbejdere værktøjerne til at gå ud og skabe disse relationer.
- Læg en køreplan, næste gang du skal netværke.

et realistisk mål. Man skal være nærværende og målrettet med sit netværksarbejde, så det er ikke 50, men snarere fem nye kontakter, som det vil være tilfredsstillende at komme hjem med.

“Ikke to personer er ens, så derfor må networking ikke være en bestemt formel, som alle skal følge. Når vi føler, at vi har os selv med i det, skaber vi gode resultater. Men ens samtalepartner skal kunne mærke det menneske, der er bag fagligheden, så revisorerne skal også turde vise mere personlighed og fortælle, hvad de brænder for, og hvordan de kan hjælpe kunderne,” forklarer Susie Lynge.

Langt den største indsats skal lægges efter receptionen eller mødet, som er fase tre i køreplanen. Her skal man følge op på mødet og lægge en plan for, hvordan man fremover plejer relationerne, og hvor ofte man tager kontakt. Det, der skal tages action på, skrives i kalenderen.

Stor interesse for nyt revisornetværk

Revisorers interesse for at netværke med an-

Networking er en måde at være sammen med andre mennesker på, hvor generøsitet, hjælpsomhed og nysgerrighed er nøgleordene.

Susie Lynge
Netværksekspert og forfatter

Selv i en digital tidsalder er det allervigtigste den menneskelige kontakt.

Martin Høgh
SMV-konsulent, FSR – danske revisorer

dre revisorer med henblik på videndeling er stor. Allerede nu har 70 revisorer tilmeldt sig det nye landsdækkende revisornetværk FSR RevisorNetværk målrettet revisorer, der har kunder i SMV-segmentet. Målet var i første omgang fem lokale netværk rundt om i Danmark, men antallet er allerede kort tid efter lanceringen oppe på syv.

“Netværket er kommet godt fra start, så erfaringerne er rigtig gode. Fagligheden er høj, og talelysten ved møderne er god. Revisorer har brug for at tale med hinanden. Når de eksempelvis sidder med svære problemstillinger lovgivningsmæssigt, er det rart at kunne diskutere det med andre,” fortæller SMV-konsulent hos FSR – danske revisorer Martin Høgh, der rejser rundt i landet og faciliterer netværkene.

På møderne diskuteres aktuelle emner, der har relevans for revisorerne og deres kunder. Eksempelvis er politiet inviteret til at komme og holde et oplæg om cyberangreb. Planen er, at hvert netværk afholder tre møder om året. •

FSR REVISORNETVÆRK – RESULTATER INDIL NU

Et af SMV-indsatsens mange områder er at give revisorer, der arbejder i SMV-segmentet, en håndsrækning, som kan understøtte deres rådgivning i SMV-segmentet.

Tekst/ **Martin Høgh,**
SMV – konsulent i FSR - danske revisorer

Der er afholdt fire netværksmøder i 2019, og disse har allerede givet FSR – danske revisorer en masse gode ideer til, hvor vi kan gøre en forskel. En kort opsummering af resultaterne kan kategoriseres i seks områder.

KONKLUSION

Faglige værktøjer (71 % er positive / 29 % ytrer kritik)

Det er en overvejende holdning blandt deltagerne, at FSR – danske revisorer har en buket af gode, faglige tilbud, med en høj faglighed og lige så høj kvalitet. Men det er ligeledes udbredt, at prisniveauet ikke helt matcher deltagernes forventninger, og at antallet af faglige værktøjer gerne må udvides.

Kursus (58 % er positive / 42 % ytrer kritik)

Grundlæggende er holdningerne blandt deltagerne, at kursusudbuddet er af høj faglig standard, men at prissætningen mangler konkurrencedygtighed til markedet. Derudover kan kommunikationen formindskes eller målrettes bedre. Mange gode ideer til nye kurser er modtaget.

Politik (59 % er positive / 41 % ytrer kritik)

Der blev blandt deltagerne udvist stor anerkendelse af det politiske arbejde hos FSR – danske revisorer, men foreningen skal være mere opmærksom på at udbrede information om de politiske mål, sejre og vilkår.

Medlemsfordele (78 % er positive / 22 % ytrer kritik)

Der er flere deltagere, der har fået øjnene op for den digitale udvikling i markedet. Men der er stor usikkerhed om, hvordan det skal gribes an. Der er udbredt tilfredshed med, at SMV-indsatsen arbejder på den front.

Hotline (67 % er positive / 33 % ytrer kritik)

Deltagerne udtrykte generelt stor tilfredshed med både svartider og fagligheden fra Hotlinen. På enkelte områder ønskes måske i højere grad mere klare svar.

IT & Nyhedsformidling (67 % er positive / 33 % ytrer kritik)

Nyhedsbrevet og den faglige formidling er læst af mange og er af meget høj kvalitet. Nyhedsbrevet opfordres til at forbedre sit udtryk. Medlemmerne har indtryk af, at de modtager for mange mails fra FSR – danske revisorer.

Generelt (61 % er positive / 39 % ytrer kritik)

Det kan konkluderes blandt deltagerne, at der er solid opbakning til FSR – danske revisorer som foreningen for godkendte revisorer, med høj faglighed og troværdighed. Men på nogle områder skal der "ske noget" – ment således, at foreningen skal fremstå endnu mere agil og proaktiv. Endelig mærkes stor anerkendelse, når FSR – danske revisorer tager på besøg og mødes med medlemmerne, der hvor medlemmerne er.

Et revisorliv i balance

Partner og statsautoriseret revisor
i Tal og Tanker, Per Jensen

Hellere god balance mellem arbejdsliv og privatliv end konstant overarbejde, lyder det hos revisionshuset Tal & Tanker, der har gjort work-life balance til en del af dna'et. Work-life balance er en prioritet, som fylder markant mere blandt unge kandidatstuderende. De er begyndt at forstå, hvor vigtigt det er for at trives, så de gør op med forældregenerationens prioriteringer.

Tekst/ **Lone Schrøder Jeppesen**,
freelancejournalist

Foto/ **Thomas Juul, Michael Ørneborg og CA**

Den menneskelige bundlinje er mindst lige så vigtig som den økonomiske hos revisionshuset Tal & Tanker i Silkeborg. Det statsautoriserede revisionspartnerselskab ønsker at skabe det gode, balancerede arbejdsliv med fokus på trivsel og plads til at være et helt menneske. Her skal partnere og medarbejdere have balance mellem arbejdsliv og privatliv. Det må ikke kun være flotte ord på papiret.

“Vi har ét liv, og det kan ikke opdeles i et arbejdsliv og et privatliv. Vi gentager igen og igen, at vi ikke ser et behov for, at folk arbejder meget over hele tiden, men nærmere ser et behov for, at de er i balance, er deres egne chefer, har et godt arbejdsliv og kan sige fra”, siger medarbejer og partner i Tal & Tanker, statsautoriseret revisor Per Jensen.

Han vægter selv work-life balance højt, fordi livet er andet end arbejde – der skal også være tid til børn og familie. Tidligere sad han i et stort revisionshus, hvor næsten det eneste, der betød noget, var, hvem der arbejdede mest og tjente flest penge. Tal & Tanker har lige løn på partnerniveau, og partnerne får ikke særskilt honorering for overarbejdstimer. Det er præmissen.

“Jeg kan ikke tjene helt så meget på den her måde, men jeg kan tjene nok, og så er jeg glad og lykkelig. Den måde, som virksomheden tjener pengene på, ændrer sig. Hvor det i gamle dage har været nogle få, der faktisk lavede overskuddet, er byrden med at tjene penge lagt ud på alle. Vi løfter i flok. Vi arbejder faktisk mod, at en partner arbejder 40 timer om ugen. Det ople-

Den måde, som virksomheden tjener penge på, ændrer sig. Hvor det i gamle dage har været nogle få, der faktisk lavede overskuddet, er byrden med at tjene penge lagt ud på alle. Vi løfter i flok.

Per Jensen
Statsautoriseret revisor, partner, Tal & Tanker

ver vi som voldsomt ambitiøst, og det kræver, at vi tænker intelligent over opbygningen af vores virksomhed”, uddyber Per Jensen.

Lytter til medarbejderne

For at drive forretningen har Tal & Tanker et mål om, at hver ansat leverer 1.000 direkte timer om året, hvilket er noget lavere end i andre revisionshuse. I stedet skal medarbejderne prioritere kvalitet og en god indtjening i de kunder, som de har. De skal kun have kunder, som de har en god dialog med. Og opgaver, som man ikke får penge for, skal undgås. Work-life balance betyder dermed ikke nødvendigvis en dårligere økonomisk bundlinje.

Som led i Tal & Tankers seneste strategiproces har alle medarbejdere haft mulighed for at få en samtale med en coach for at lære sig selv bedre at kende, og næsten alle har takket ja. Åbenhed og gensidig respekt er med til at skabe arbejdsglæde, overskud og balance i livet. Ledelsen bruger mange kræfter på at lytte til medarbejderne. Hvis de har en

problemstilling i deres privatliv, må de gerne bruge deres kolleger og chefer til lige at få luft for det og få hjælp til at få det løst.

“Det er klart, hvis du har det dårligt privat, smitter det af på dit arbejde og omvendt. Vi anerkender, at sådan er livets præmis”, fortæller Per Jensen.

Unge ønsker work-life balance

Generelt bør revisionsfirmaer vægte balancen mellem arbejds- og privatliv højere. Work-life balance er en prioritet, der fylder mere blandt unge kandidatstuderende fra handelshøjskolerne og universiteterne. I alt 55,7 procent af de studerende på landsplan, der kommer ud på arbejdsmarkedet nu, vægter work-life balance højt. Det viser en undersøgelse, som CA karrierепartner og a-kasse har lavet i 2019. I 2017 var det kun en prioritet for hver tredje – 33,6 procent.

Tendensen kommer ikke bag på CA, men det overrasker, at tallene lige pludselig vokser markant. Det er udtryk for, at unge har

Unge vil gerne være fleksible og tilpasse sig de behov, der er på arbejdet, men forventer også fleksibilitet fra arbejdsgiverens side, når de selv skal til noget med børnene eller gerne vil ud at rejse

Anette Munch Pierce

Karriere- og innovationskonsulent, CA karrierepartner og a-kasse

fået øjnene op for work-life balance. Mange studerende føler sig presset i studietiden, og allerede her oplever de, hvordan det er, hvis der ikke er god balance. De er begyndt at forstå, hvor vigtigt det er for trivslen i deres liv, lyder forklaringen.

“Work-life balance er en stor del af godt arbejdsmiljø og et godt liv, hvor der både er plads til arbejde og et liv uden for arbejdet. Selvom man er ambitiøs og gerne vil gøre det rigtig godt på sit arbejde, skal der være en form for afgrænsning. Det er et klart signal til arbejdsgiverne om, at de er nødt til at have fokus på det, hvis de vil tiltrække og fastholde de unge”, siger karriere- og innovationskonsulent hos CA, Anette Munch Pierce.

Unge lægger ifølge CA i højere grad vægt på, at det skal give mening for dem at gå på ar-

bejde. Det handler ikke bare om at tjene penge.

Fleksibilitet er en prioritet

Unges ønske om at få balance mellem arbejde og fritid er et opgør med forældregenerationens prioriteringer. De vil have karriere og familie på en anden måde. Mænd tager i højere grad forælderrollen på sig, og de vil derfor have en familievenlig chef. Værdiskiftet har været undervejs i nogle år, men slår for alvor igennem nu. Og det er kommet for at blive, påpeger cand.merc. Helle Rosdahl Lund, der er direktør i CBAF – Center for Balance mellem Arbejdsliv og Familieliv.

“Både mor og far vil have karriere, og de vil skiftes til at geare op og ned, mens børnene er små. Fleksibilitet er en prioritet. De er meget bevidste om at få det hele til at køre. De ser, at flere og flere får stress, og derfor tænker de, at deres arbejdsliv skal være anderledes. De vil ikke være med til de ualmindeligt lange arbejdstider længere”, siger hun.

For unge er det ifølge Helle Rosdahl Lund naturligt at arbejde på en smartere måde og arbejde mindre. De er vant til at samarbejde, uden at man nødvendigvis sidder

samme sted. Og de ser, at fire-dages arbejdsuge kan lade sig gøre flere og flere steder.

En del af dna'et

Hos Tal & Tanker, der beskæftiger 55 medarbejdere, har alle partnerne et medansvar for at få ført work-life balance ud i praksis.

“Vi er nødt til at gå forrest og selv praktisere det, for man kan ikke bede medarbejderne om at leve op til det, hvis du ikke selv gør. Her i 2020 erstatter vi eksempelvis den traditionelle medarbejderudviklingssamtale med fire til fem møder, hvor vi i grupper diskuterer et specifikt emne, for eksempel hvordan man klarer sig godt igennem et travlt forår, eller hvordan man arbejder klogere og mere harmonisk. Der er ingen tvivl om, at vi fortsætter med at prioritere work-life balance højt – det er blevet en del af vores dna”, fastslår Per Jensen. •

Revisionsbranchen skal gøre op med, at man er uambitiøs, hvis man prioriterer work-life balance. Mange timer er ikke lig med effektivitet – hjernen skal have pauser

Helle Rosdahl Lund

Direktør, CBAF – Center for Balance mellem Arbejdsliv og Familieliv.

"Jeg vil sikre væksten ved at finde kunder til revisorer"

Mit navn er Steen Rath. Fra min fortid i FRR Danske Revisorer, G4S og RISMA har jeg af flere omgange stået i spidsen for omstrukturering.

Jeg er derfor blevet ansat som Adm. direktør i Ageras Danmark for at sikre, at vi leverer den kvalitet af kundeemner som revisorer efterspørger.

Vores nye kerneværdier omkring ordentlighed og vores strategi om at partnere, kunder og Ageras skal have værdi ud af samarbejdet, sikrer at vores eksisterende partnere og kunder nu oplever den service, som de er berettiget til.

Skulle du have behov for flere kunder i din revisionsvirksomhed, så er vi den bedste markedsføringsinvestering, du kan foretage dig.

Kontakt os på
Ageras.dk/partner

DANSK ERHVERV

BLIV EN DEL AF

DANSK ERHVERV

LÆS MERE PÅ WWW.DANSKERHVERV.DK

Få adgang til sparring og ansættelsesretlig rådgivning baseret på indsigt i revisionsbranchen.

Dansk Erhverv er en erhvervs- og arbejdsgiverorganisation, der hver dag kæmper for at gøre det attraktivt og mere enkelt for vores medlemmer at drive virksomhed.

Men ikke to virksomheder er ens – heller ikke i revisions- og rådgiverbranchen. Derfor tager vores politiske konsulenter, rådgivere og advokater altid udgangspunkt i din virksomheds udfordringer og muligheder.

Hos os får I værdifuld sparring i dagligdagen og mulighed for at netværke med andre medlemmer og potentielle kunder, ligesom vi har et tæt og mangeårigt samarbejde med FSR – danske revisorer på revisions- og regnskabsområdet.

Louise Riisgaard,
Markedschef,
Rådgivning &
Videnservice,
Dansk Erhverv

SMV-indsatsen: Nye medlems- fordele

Tekst/ **Sara Sayk**,
chefkonsulent i FSR – danske revisorer

FSR – danske revisorerers strategi for 2019-2021 indeholder en særlig indsats i forhold til de mange medlemsvirksomheder, som betjener SMV-segmentet. I foreningen arbejder vi hele tiden på at være relevante og understøtte medlemmernes forretning. Derfor er ét af målene for indsatsen at indgå eksterne partnerskaber, som tilbyder værktøjer og ydelser, der understøtter revisorerne, der betjener SMV-segmentet, når de skal rådgive kunder eller kan understøtte "Den effektive revisionsforretning".

Siden seneste udgivelse af SIGNATUR i november 2019 har foreningen indgået to nye aftaler om medlemsfordele inden for henholdsvis robotics og it-sikkerhed.

SMV-ANALYSE

SMV-analyse udarbejdet af FSR – danske revisorer og Karnov, januar 2020. Formålet med analysen er at sætte fokus på SMV'ernes nuværende og fremtidige behov for rådgivning.

Læs mere på www.fsr.dk/analyser-2020

Effektiviser din forretning med ReviBot

RPA – Robotic Process Automation eller i daglig tale robotics eller kontorrobotter er en indgang til at effektivisere dine egne arbejdsprocesser i din revisionsvirksomhed.

Med ReviBot kan du få din egen kontorrobot, der trækker data fra Skattestyrelsen, CVR-registret og Tinglysningen.

Hvis du skal trække data fra Skattestyrelsen med ReviBot, importerer du din kundeliste i ReviBot. Herefter trækker den en af de 11 forskellige oplysninger, som du pt. kan hente med robotten. De 11 funktioner er Udtræk af skattekonto, Udtræk af R75, Udtræk af forskudsopgørelse, Udtræk af Årsopgørelse, Udtræk af e-indkomst, Udtræk af momskvitteringer, Kontrol og udtræk af lønsumsafgift, Kontrol af moms, Kontrol af personlige selvangivelser, Kontrol af selskabers selvangivelser samt Kontrol og udtræk af udbytte.

Derudover kan du med ReviBot foretage Udtræk fra CVR samt Udtræk fra Tinglysningen.

ReviBot er udviklet og drevet af Din Revisor ApS, som er et registreret revisionselskab. Anders Bærentzen, indehaver og registreret revisor i Din Revisor ApS fik udviklet ReviBot, da han selv savnede et effektivt og betalbart værktøj til indhentning af data fra Skattestyrelsen.

Som medlem af FSR – danske revisorer kan du opnå rabat på abonnementet, gratis onboarding og løbende support.

Læs mere om ReviBot og medlemsfordelene på www.fsr.dk/revibot

Rådgiv dine kunder om it-sikkerhed med Uniqkey

Alt tyder på, at antallet af hackere er stigende, og at antallet af data-indbrud, angreb og netsvindel også stiger. Derfor kan det ikke undre, at ifølge SMV-analysen stiger virksomhedernes behov for rådgivning de næste tre år inden for blandt andet it-sikkerhed. Et område, hvor I som virksomhedernes foretrukne rådgiver, kan hjælpe jeres kunder.

Har du som revisor behov for at blive klogere på rådgivning inden for it-sikkerhed, kan Uniqkey ApS' værktøj støtte dig i din rådgivning inden for eksempelvis cybersikkerhed, passwordadministration, adgangsløse, automatisk 2 faktor-godkendelse og afvisning af phishingangreb.

Har dine kunder oplevet at miste overblikket over deres it-miljø, hvilke systemer og ressourcer har virksomheden, samt hvem har adgang til hvad?

Løsningen fra Uniqkey medvirker både til at styrke it-sikkerheden og giver samtidig et overblik over det komplekse it-miljø hos din kunde i form af identitets- og adgangsstyring, hvor det handler om at give de rette personer adgang til de rette systemer og få det fulde overblik over virksomhedens digitale adfærd.

Du kan også anvende løsningen fra Uniqkey i en it-revision som et værktøj til revision af eksempelvis adgangskontroller.

Som medlem af FSR – danske revisorer kan du opnå rabat på abonnement, gratis prøveperiode, gratis onboarding og opsætning af værktøjet med mere.

Læs mere om Uniqkey og medlemsfordelene på www.fsr.dk/uniqkey

MANGLER DU ET VÆRKTØJ?

FSR – danske revisorer arbejder i regi af SMV-indsatsen hele tiden på at få aftaler med relevante udbydere af værktøjer, der gør din forretning mere effektiv eller forbedrer dine rådgivningsmuligheder.

Har du et godt forslag til udbyder af et værktøj, som vi skal se nærmere på, er du meget velkommen til at kontakte chefkonsulent Sara Sayk på ssa@fsr.dk eller tlf. 41933129.

Mål for SMV-indsatsen 2020

Tekst/ **Sara Sayk**,
chefkonsulent i FSR – danske revisorer

SMV-indsatsen er en særlig indsats i FSR – danske revisorer, der blandt andet fokuserer på at understøtte de godkendte revisorer som virksomhedernes foretrukne rådgiver i SMV-segmentet inden for nye rådgivningsområder. SMV-indsatsen skal også være med til at understøtte en effektivisering af vores medlemmers egen forretning ved hjælp af eksempelvis robotics.

I første halvår af 2020 vil SMV-indsatsen sætte spot på to rådgivningsområder henholdsvis it-sikkerhed og automatisering af virksomhedernes økonomifunktion.

It-sikkerhed

Ifølge en undersøgelse fra Danske Bank har 27 procent af de danske SMV'ere oplevet et cyberangreb. 40 procent af virksomhederne anser cyberangreb som en trussel mod virksomheden, men kun 1/3 af virksomhederne har en beskyttelsesplan. Samtidig er området for rådgivning om it-sikkerhed i vækst ifølge SMV-analysen fra FSR – danske revisorer og Karnov.

Her kan du som revisor hjælpe dine kunder til at få et overblik over deres it-miljø og give dem gode råd om it-sikkerhed.

SMV-indsatsen vil understøtte din rådgivning med hands-on artikler, der sætter spot på de enkelte rådgivningsområder, og hvordan du eksempelvis kan komme i gang med din rådgivning, fakturaer du kan bruge hos dine kunder med videre.

Automatisering af virksomhedernes økonomifunktion

AI – artificial intelligence og RPA – Robotic Process Automation – eller robotics fylder mere og mere i landskabet, når bilag skal forvandles til regnskab. Bilag scannes og data afløftes med AI – artificial intelligence – ind i økonomistyringssystemet. Automatisk indlæsning og afstemning af debitorer samt udsendelse af rykkere med videre. Automatisk betaling af kreditorer. Og så bindes det sammen af en kontorrobot, der sørger for at alle kassekladderne bliver bogført.

Mangler du overblikket? SMV-indsatsen vil understøtte din rådgivning inden for automatisering af dine kunders bogholderi, uanset om de har eget bogholderi, eller du klarer det for dem. Hvilke systemer er på markedet, hvad understøtter de samt hvordan, og er det overhovedet sikkert at bruge? •

Kender du årets guldfugl?

Fredag den 23. oktober 2020 hædrer FSR – danske revisorer og Danica Pension for 30. gang de mest idérige og fagligt gennearbejdede kandidatafhandlinger på cand.merc.aud.-studiet. Som noget helt nyt kan kandidatafhandlinger om skatteforhold også komme i betragtning til prisen.

For at en afhandling kan komme i betragtning til Danica Prisen, skal den leve op til tre vigtige kriterier: Emnet skal være aktuelt, problemformuleringen skal være relevant og præcis, og indfaldsvinklen skal være utraditionel og spændende. Vurderingen af opgaverne bliver foretaget af et uvildigt bedømmelsesudvalg bestående af professorer fra universiteterne samt udøvende godkendte revisorer.

Som noget nyt i år har vi valgt at udvide fagområderne, så kandidatafhandlinger om skat også kan blive kvalificeret til prisen.

“Skat og rapportering om skat fylder mere og mere i landets virksomheder og hos rådgivere, herunder revisorer. Derfor finder vi det relevant at lade opgaver om skat være en del af Danica Prisen,” udtaler Charlotte Jepsen, administrerende direktør i FSR – danske revisorer.

30 år med Danica Prisen

FSR – danske revisorer og Danica Pension stiftede Danica Prisen i 1991. I 2020 kan prisen dermed fejre 30-års jubilæum.

“Danica Prisen er en traditionsrig pris, som de seneste 30 år har været med til at synliggøre revisorbranchen som en attraktiv og mangfoldig karrierevej. I foreningen er vi hele tiden bevidste om, hvordan vi kan bruge prisen til at nå bredere ud til landets dygtige studerende. Hvis vi gerne vil udbrede kendskabet til revisorbranchen, tror vi på, at prisen skal favne revisors kernekompetencer i et bredere omfang – og derfor kan afhandlinger om skat nu også blive kvalificeret til prisen,” forklarer Amalie Redke, kommunikations- og marketingkonsulent i FSR – danske revisorer.

Som led i udvidelsen af fagområderne arbejder vi i øjeblikket på at finde to nye medlemmer til bedømmelsesudvalget.

I foreningen er vi hele tiden bevidste om, hvordan vi kan bruge prisen til at nå bredere ud til landets dygtige studerende. Hvis vi gerne vil udbrede kendskabet til revisorbranchen, tror vi på, at prisen skal favne revisors kernekompetencer i et bredere omfang – og derfor kan afhandlinger om skat nu også blive kvalificeret til prisen.

Amalie Redke,
Kommunikations- og marketingkonsulent, FSR – danske revisorer

Om Danica Prisen

Danica Prisen uddeles årligt til de bedste kandidatafhandlinger på cand.merc.aud.-studiet inden for hovedområderne revision og eks-ternt regnskabsvæsen – og nu også skat. Den 23. oktober 2020 vil Børsen i København danne rammerne for prisoverrækkelsen med Danica Pension som sponsor. Alle kandidatafhandlinger, der er bedømt i perioden 1. juli 2019-30. juni 2020, og som har opnået karakteren 10 eller 12, kan komme i betragtning til prisen. Helt ekstraordinært modtager årets guldfugl 40.000 kroner i anledning af Danica Prisens 30-års jubilæum.

Læs mere om Danica Prisen på fsr.dk/danicaprisen

DET RUNDE
PORTRÆT

Brænder for høj regnskabskvalitet

Branchefolk kender Stig Enevoldsen for at være en ivrig foregangsmand for styrket kvalitet i dansk regnskabsaflæggelse. Den 2. april fylder Stig Enevoldsen 70 år og kan se tilbage på en lang og beundringsværdig karriere med nationale og internationale tillidsposter. Han ærgrer sig dog over ikke at være en del af arbejdet med reglerne om bæredygtig rapportering.

Tekst/ **Julie Gjøtterup Andersen,**
redaktionsassistent i FSR - danske revisorer

Statsautoriseret revisor og tidligere partner i Deloitte, Stig Enevoldsen, er tredje generation af revisorer i familien. Som barn legede han med morfarens regnemaskine med strimmel og drømte om at følge i hans fodspor. Men selvom Stig Enevoldsen var bestemt til at overtage familiens revisorforretning på Lolland, kom hans karriere til at se helt anderledes ud.

London åbnede døre

Kort efter Stig Enevoldsen i 1980 kunne kalde sig statsautoriseret revisor, skiftede han Deloitte-kontoret i Danmark ud med et i London. Formålet var at indsamle viden og få erfaring med revision og kvalitetskontrol, som han senere kunne anvende hjemme i Danmark.

“Englænderne var længere fremme end os i arbejdet med revision og kvalitetskontrol. Efter to år i London vendte jeg hjem til Deloitte og blev den første dansker til at være beskæftiget fuldtid med kvalitet. Kolleger og andre omkring mig spurgte undrende, om ikke jeg spildte tiden, for der kunne ikke være megen fremtid i en kvalitetsafdeling. I løbet af ganske få år voksede afdelingen markant, så de fik heldigvis ikke ret i deres

forudsigelser. Jeg plejer at pege på årene i London som et af mine bedste træk. De var uden tvivl med til at åbne døren til min internationale karriere. Først og fremmest fordi jeg blev fagligt stærk, men også fordi jeg lærte at tale engelsk. Det var ikke særligt almindeligt at kunne dengang,” fortæller Stig Enevoldsen.

10 regnskabsvejledninger

Stig Enevoldsen sad i FSRs Regnskabstekniske Udvalg (REGU) fra 1987 til 1996 og bestred poster som formand, næstformand og ordinært medlem. Han ser tilbage på en tid, hvor kvaliteten af de danske regnskaber blev forbedret markant.

“Året inden jeg blev medlem af REGU, bidrog jeg til udvalgets hvidbog om fremtidig regelsætning på regnskabsområdet i Danmark. Politikerne ville ikke nøjes med årsregnskabsloven, selvom den på tidspunktet var helt ny. Morten Iversen var dengang formand for udvalget, og vi blev sammen enige om at udarbejde danske regnskabsvejledninger. Det blev mødt med stor modstand hos nogle af branchens helt tunge drenge, for de var ikke synderligt interesseret i de nye regler, de skulle følge. Det var også de samme drenge, der senere vejede og fandt mig for let til posten som formand i udvalget. Både vejledninger og min formandspost blev imidlertid en realitet. Jeg var med til at udarbejde og godkende de første 10 regnskabsvejledninger, som i min formandsperiode blev gjort til et krav på fondsbørsen,” fortæller Stig Enevoldsen og tilføjer:

STIG ENEVOLDSEN

Fylder 70 år den 2. april 2020

Sad i FSR's Regnskabstekniske
Udvalg (REGU) fra 1987-1996

Tidligere formand for International
Accounting Standards Committee (IASC)
og European Financial Reporting
Advisory Group (EFRAG)

"De danske vejledninger baserede sig på de internationale standarder fra IASC. Det var krævende og benhårdt arbejde at få formuleret de helt rigtige krav. I årene fra 1990 fik vi hævet standarden af de danske regnskaber markant. At have spillet en rolle i den udvikling ser jeg tilbage på med meget stor tilfredshed."

Byggede EFRAG fra bunden

Stig Enevoldsen er også tidligere formand for International Accounting Standards Committee (IASC) og senere for den europæiske brancheorganisation European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). At han havnede i det internationale arbejde, kalder han selv for lidt af en tilfældighed.

"En dag ringede Morten Iversen, formanden i REGU og spurgte, om jeg kunne repræsentere Danmark på et bestyrelsesmøde i IASC i Bruxelles, for han var blevet forhindret. Jeg kan huske, at jeg var godt nervøs, for hvordan skulle jeg afgive min stemme? Morten forklarede, at jeg bare skulle læne mig tilbage, kigge rundt på de andre bestyrelsesmedlemmer og stemme med flertallet. Det har jeg grint af mange gange siden. Det var i 1989, og mødet blev begyndelsen på en tid i IASC, også som formand. Jeg husker tilbage på det som en ekstrem hård tid med arbejde dag og nat. Men samtidig var det virkelig spændende pludselig at sidde med de internationale regler, som vi byggede regnskabsvejledningerne på hjemme i Danmark, og så var det generelt en periode karakteriseret af store bevægelser på informationsniveauet i regnskaberne. Min formandsperiode udløb i år 2000, og jeg var allerede året efter med til at starte EFRAG. Årene i EFRAG er uden tvivl dem, jeg ser tilbage på med allerstørst stolthed," fastslår Stig Enevoldsen og fortsætter:

"Der var behov for et organ som EFRAG til at binde det globale og lokale sammen. For når et sæt globale regler skal implementeres i Europa, må det først omsættes til EU-lovgivning. Faktisk var min første opgave i EFRAG at implementere de globale regler, som jeg kort tid forinden havde været med til at udarbejde i IASC. Derfor kunne jeg naturligt nok ikke være formand til at begynde med, men det blev jeg tre år senere i 2004 og sad så på posten seks år frem. Det var til forskel fra IASC et fuldtidsarbejde at være formand i EFRAG, så jeg måtte give afkald på at være revisor på store kunder såsom Lundbeck og Chr. Hansen. Jeg var

stadig partner i Deloitte, men havde ikke væsentlige forpligtigelser i firmaet. I dag er jeg stadig taknemmelig og beæret over, at Deloitte gav mig den chance. I løbet af kort tid fik vi bygget EFRAG op fra ingenting og gjorde det til verdensens anden eller tredje mest indflydelsesrige organisation på regnskabsområdet."

Bæredygtig rapportering er det næste store

I dag foretages der kun små justeringer og forbedringer af de globale regnskabsstandarder, og man arbejder fortsat på at få Kina og USA med ombord. Men fokus kommer fremover til at ligge et andet sted, nemlig på virksomhedernes rapportering om bæredygtighed, mener Stig Enevoldsen.

"Klima og miljø topper dagsordenen lige nu. Det helt store spørgsmål er: Hvordan skal standarder for rapportering om bæredygtighed se ud, og hvem skal være arkitekterne bag? Udfaldet bliver skelsættende for fremtiden. For halvandet år siden pressede jeg gevaldigt på hos den europæiske revisororganisation for at formulere et diskussionspapir om en harmonisering af den bæredygtige rapportering. Det er en vigtig og spændende diskussion, så for mig handlede det om at komme hurtigt ud af starthullerne," fortæller Stig Enevoldsen og fortsætter:

"Papiret ligger klart nu, og her tales om et globalt sæt af standarder, fordi det øger konkurrenceevnen og giver virksomhederne de bedste forudsætninger for at kommunikere om arbejdet med klodens udfordringer. Uanset hvem der kommer til at stå bag standarderne, skal det foregå med tilstrækkelig europæisk indflydelse. EFRAG er gennem tiden blevet magtfuld på den finansielle rapportering, så skal det samme gøre sig gældende på det ikke-finansielle område, skal Europa sidde med ved forhandlingsbordet og måske lede det. Jeg kan godt ærgre mig over, at jeg ikke bliver involveret i den kommende struktur, men når man fylder 70, kan det jo ikke være ved," afslutter Stig Enevoldsen, der stadig har enkelte opgaver i EFRAG og først for ganske nylig er trådt ud af EFRAG's bestyrelse, REGU, som formand for det norske IFRS Ekspertudvalg og den europæiske revisorforening. •

MÆRKEDAGE

Runde fødselsdage

Marts 2020

Statsautoriseret revisor **Jan Birger Henriksen**, regnskabschef i Finans Danmark, København, fylder 60 år den 1. marts 2020.

Statsautoriseret revisor **Hans-Henrik Eriksen**, administrerende direktør i Bagger-Sørensen & Co A/S, Vejle, fylder 60 år den 9. marts 2020.

Registreret revisor **Ida Jørgensen**, afdelingsleder i Mariagerfjord Vand A/S, fylder 60 år den 11. marts 2020.

Statsautoriseret revisor **Henriette Kühl Olufsen**, Associate Director, Head of Wealth Planning, Danske Bank International, Luxembourg, fylder 50 år den 14. marts 2020.

Statsautoriseret revisor **Helene Alby Ravn**, økonomichef i AURA Energi, Viby J., fylder 50 år den 27. marts 2020.

Registreret revisor **Lars Olsen**, indehaver af Revisionsfirmaet Lars Olsen A/S, fylder 50 år den 28. marts 2020.

April 2019

Statsautoriseret revisor **Kasper Bruhn Udum**, partner i Deloitte, København, fylder 50 år den 2. april 2020.

Statsautoriseret revisor **Kurt Hungeberg**, Senior Finance Director i GlaxoSmithKline México S.A. de C.V., Ciudad de México, fylder 50 år den 2. april 2020.

Registreret revisor **Mikael Hyttel Thomsen**, Birkerød, fylder 60 år den 4. april 2020.

Registreret revisor **Henning Holm**, Egtved Revision A/S, fylder 60 år den 5. april 2020.

Statsautoriseret revisor **Jens Dalsgaard**, Horsens, fylder 70 år den 6. april 2020.

Statsautoriseret revisor **Stig Enevoldsen**, Allerød, fylder 70 år den 7. april 2020.

Statsautoriseret revisor og partner **Jens Rye**, BDO København, fylder 70 år den 8. april 2020.

Statsautoriseret revisor **Lasse Jensen**, director i BDO København, fylder 60 år den 9. april 2020.

Registreret revisor **Pernille Sørensen**, juniorpartner i Øernes Revision, Vordingborg, fylder 50 år den 14. april 2020.

Statsautoriseret revisor **Hans Jørgen Rasmussen**, indehaver af Totalregnskab ApS, Lyngby, fylder 70 år den 16. april 2020.

Registreret revisor **Ib Nielsen**, Martinsen, Tørring, fylder 70 år den 17. april 2020.

Registreret revisor, Master i Skat (LL.M.) **Claus Fetterlein**, Fetterlein Registreret Revisionsanpartsselskab, Kgs. Lyngby, fylder 60 år den 18. april 2020.

Registreret revisor **Torben Seiersen**, indehaver af Seiersen Revision I/S, Egå, fylder 50 år den 25. april 2020.

Maj 2020

Statsautoriseret revisor og partner **Henrik Agner Hansen**, Beierholm København, fylder 50 år den 14. maj 2020.

Virksomhedsjubilæer

April 2020

Vedbæk Revision v/Lillian Hauermann Sørensen har 30-års virksomhedsjubilæum den 1. april 2020.

OM SIGNATUR

Udgiver

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK – 1306 København K
Tlf: 3393 9191

Inspirationsgruppe

Jonna Roth, registreret revisor, Kappelskov Revision
Jeanette Vetlov, registreret revisor, DØSSING & PARTNERE
Henrik Dich, statsautoriseret revisor, PwC
Brian Tolvstein, cand.merc.aud., Rigsrevisionen
Henrik Kyhnauv, statsautoriseret revisor, KPMG
Louis Strøm, registreret revisor, Baagøe Schou

Redaktion

Charlotte Jepsen, adm. dir. (ansv. red.)
Jan Wie, kommunikationschef (redaktør)
Julie Gjøtterup Andersen, redaktionsassistent
Jan Brødsgaard, fagkonsulent

Redaktionen er afsluttet den 1. marts 2020. Synspunkter, der kommer til udtryk i SIGNATUR, behøver ikke nødvendigvis at svare til eller være udtryk for FSR – danske revisorers officielle holdninger.

Design og layout

e-Types Daily

Forsidefoto

Christina Yoon Petersen, FSR - danske revisorer

Tryk

Specialtrykkeriet Arco

Oplag

6.500 eksemplarer

Annoncesalg

Vendemus
Frederiksgade 45, Baghuset, 1. sal
DK – 8000 Aarhus
Tlf: 7222 7080
Kontaktperson Mads Tjærby,
mads@vendemus.dk

Udgivelsesplan for 2020

Nummer 1: 11. marts
Nummer 2: 15. maj
Nummer 3: 10. september
Nummer 4: 27. november

Abonnement

Pris for årsabonnement: 480 kroner ex moms.
Henvendelse til fagkoordinator Gitte Jensen på mailadresse:
gje@fsr.dk

ISSN 2245-2117.

SIGNATUR er tilmeldt Danske Specialmedier og oplagskontrolleret af FMK

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

DANSKE
REVISORER
FSR*

Sådan laver du en fejlfri aktieombytning

Det kræver tid at holde sig ajour på skatte- og selskabslovgivningen. Og det er samtidig vigtigt at have det fulde overblik, når kunden skal rådgives om, hvilken type omstrukturering der bør vælges.

Få en komplet guide

Hent den gratis køreplan med al nødvendig viden samlet ét sted, der sikrer, at du sparer tid og undgår fejl. Køreplanen giver dig hele paletten: Step-by-step-guide, tjekliste, dokumentoversigt og vejledning til rådgivning af kunden. Med guiden får du overblik over, hvad du skal være opmærksom på for at undgå fejl.

Hent den gratis køreplan og få en komplet guide til aktieombytning på www.karnovgroup.dk/aktieombytning

Træf bedre beslutninger, hurtigere.

KARNOV
GROUP